

MAGYAR FALU

ALAPÍTOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kladóhivatal:
VI. RÓZSA-U. 111., II. EMELET
Telefonszám: Automata 238—08
Postai csekk száma: 45.324
Megjelenik hetenként egyszer

FÜGGETLEN POLITIKAI, TÁRSADALMI
ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: ZSIRKAY JÁNOS

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 10.— pengő
Félévre 5.— pengő
Negyedévre 2.50 pengő

Öt hold reformföld és tizenegy gyerek

(Zs.) Széchenyi Aladár gróf felsőházi interpellációja elmondja, hogy Takács János nem tudja megfizetni az idén az öt hold reformföldjének a váltásdíját. Bár hogyan igyekezett is összekuporgatni a rávalót, sehogyan sem sikerült neki. Kétségbeesésében folyamodott a földművelésügyi miniszterhez, kérve, engedjék el neki ebben az évben az összeget, hátha a jövő évben már kedvezőbb lesz a helyzete a földhöz juttatott kis zsellérembernek s akkor fizetni tud. Hogy a kérelmét jobban alátámassza Takács János, nem a nagy adóval, nem az alacsony búzaárral, nem a kereseti lehetőségek csökkenésével érvelt: sokkal eredményesebbnek vélte, ha a tizenegy élő gyermekére hivatkozik. Nem is eredménytelenül, mert a földművelésügyi miniszter enélkül bizony hogy visszaküldte volna a kérvényét, ráírva röviden, de könyörtelenül: „Nincs rá fedezet”.

De a tizenegy élő gyerek mégis csak valahogy meglágyította a bürokrácia szívét — s ha másra nem is készítette, de legalább rábírta, hogy az aktát áttegye egy másik minisztériumba: a népjólétibe. Itt ugyanis most sütik-főzik a gondolatot, hogyan s mit kellene tenni, hogy a golya sűrűbb legyen az országban. Nosza, a mi Takács Jánosunk háza felett eleget kelepelt az, hadd lássuk hát: mi a fizetség érte? Hogy mi? Két pár ruha és négy pár cipő. Ennyit küldött a miniszter Takács Jánosnak, gondolván, hogy majd a gyerekek itt is úgy tehetnek, mint a jóvátételi kasszával Hágában: lehet á-napot csinálni és b-napot. Á-napon az egyik feltucat gyerek húzhatja fel a „népjóléti”, b-napon a másik feltucat.

De ebből még mindig nem tud Takács János fizetni — s bizonyos, hogy kidobják a kis földjéből sőt könnyen el is árverezhetik a kis vagyonszármazását. Aztán mehet a tizenegy élő gyermekével a — nagyvilágba. És ezzel le is legyen zárva az akta? Hatalmas miniszter urak! Nincs fedezet? Mikor 150—200 pengővel egy tizenegy gyermekes

családot lehetne megmenteni? Amikor a Takács Jánosok sorsán keresztül példázni lehetne, hogy igenis: van egy mindennekefelett álló érv, amely előtt ismeretlen a rideg szó, hogy „nincsen fedezet” — s ez az érv a — gyermek... tizenegy élő gyermek élete, jövője, sorsa és boldogulása...

S ezt a kérdést most el akarjuk intézni egypár ruhával s cipővel? S most már nyugodt lehet a „népjólét” is, a „földművelés” is — az interpelláló gróf úr is?...

Csakugyan?...

Nincs rá fedezet — tehát Takács János tizenegy élő gyermekével kerüljön az utcára — 150 pengő miatt?

Nem fogadjuk el az érvelést. Vagyunk bátrak kérdezni, vajjon megtörténhetne-e, hogy a másfél száz állami autók egyetlen egyének kipukkadván a gumija, gyalog kellene járnia a gazdájának? Lehetséges-e, hogy azt mondanák: új gumira nincsen fedezet?

Ugy-e, hogy nem történhetne

meg? Mindig van új gumi, valahányszor csak egy régi kipukkad. Nos, a Takács János öt holdjára is mindjárt megkerül a fedezet, csak azt kellene gondolni, hogy egypár gumival több pukkad ki.

Vagy a Takács János tizenegy élő gyereke nem ér egy gumikerekét?

Az más. De akkor meg ne kántáljunk ilyen gyerek-propagandát. Mert ez csak amolyan prédikáció a víz mellett — borivás közben. Bizony, hogy semmivel sem több.

A nagykanizsai gazdaggyűlésen a kiskgazdák föltárták a nép bajait

Kapát a szőlőknek — mondta Gyömörey képviselő — Nincs idő a kísérletezésre — Egy balatonmogyoródi kiskgazda politikai ízű támadása

Délzala gazdatársadalma vasárnap tartotta meg nagygyűlését a nagykanizsai városháza termében. A gyűlésen résztvett a város előkelősége is, Krátky István polgármester vezetésével.

A vonatok, autóbuszok és kocsik ontották Kanizsára a gazdákat. Dél előtt 9 órakor már tele volt az utca gazdákkal, akik csoportokba verődve tárgyalták a mai sivár helyzetet. Amikor megérkeztek a gyűlés szónokai, egyszerre ellepték a termet s alig fért be a nagy tömeg. A gyűlésen 21 felszólalás hangzott el, de minden szónok csak a panaszt és a jajt tudta felsorakoztatni.

A gyűlést újnapi Elek Ernő, a nagykanizsai járás mezőgazdasági bizottságának elnöke nyitotta meg. Arra kérte a gazdákat, hogy igyekezzenek tárgyilagosak lenni és lehetőleg ne politizáljanak. Tárja fel mindenki őszintén a panaszát, hogy közvetlen a néptől hallják meg, mi fáj nekik. Hisz a magyar mezőgazdaság feltámadásában. Hogy a kormány eddig nem tett radikális intézkedéseket, valószínű, annak tulajdonítható, hogy el volt foglalva a hágai és a párisi tanácskozásokkal. Indítványozza a mezőgazdasági kölcsönök kamatainak

leszállítását és elfogadásra ajánlja a Hadik-féle jelzálogkölcsön-javaslatot. Elfogadták.

Kiss Elemér, az Alsódunántúli Kamara igazgatója mondott költői szárnyalású beszédet.

Ne ringassuk magunkat — úgy mond — vermes reményekben. Igyekezünk termelésünket olcsóbbá tenni. Az állam csak olyan iparágakat részesítesen vámvédelemben, amelyek szoros összefüggésben vannak a mezőgazdasággal.

Dr. Kovács Sebestyén Miklós, a letenyei Mezőgazdasági Bizottság elnöke azt követeli, hogy a földművelésügyi kormány a legnagyobb mértékben gyakorolja az eladó birtokoknál az elővételi jogát, hogy a föld a gazdatársadalom kezére jusson. A földművelési kormány adjon erre a célra olcsó hosszúlejáratú hitelt. Az útépítéssel kapcsolatosan megállapítja, hogy a letenyei járást egy félméter területen sem érinti vasút. Az utak is olyan állapotban vannak, hogy télen fejen kell vinni a gabonát a malomba, mert az utakon közlekedni nem lehet. Arra kéri a Mezőgazdasági Kamarát, hogy hasson oda, hogy a letenyei járásban az összekötő utakat mielőbb megépítsék. Majd a vadkárokkal foglalkozik. Egyes kiskgaz-

dáknak százszázalékos kárt tesznek a vadak. Letiporják a vetést, kikaparják a burgonyát s a tengerit lezúzzák. A jelenlegi törvény szerint vadkárt az fizet, aki vadat tenyészt. Ezt pedig nem tenyésztik, hanem van. Olyan törvény meghozatalát sürgeti, amely kötelezi a birtokosokat és a vadászberlőket a százszázalékos kártérítésre.

Megismétlik Kállay Tibor szerencsétlen tanácsát.

Gyömörey István képviselő volt a következő szónok. Azt fejtegette, hogy a gazdák tartanak távol maguktól minden politikát. Amit ő nem tudott megteremteni, a gazdák tömörülését, azt megteremtette a nehéz helyzet. A mezőgazdaságon csak az egyöntetű tömegtermelés segíthet. Ha minden ember másfajta búzát termel, akkor nem lehetünk versenyképesek.

A tradíciókkal szakítani kell, ha azok nem vezetnek eredményre. A szőlővidék bajain legjobban a kapával lehet segíteni. Teljesen osztja Kállay Tibor álláspontját. Ő meg is fogadta a tanácsát és nem is bánta meg, mert jövedelméből több terményt termel azon a területen.

(A gazdák megrökönyödve néztek egymásra s néma csendben hallgatták a fejtegetést.)

Berkenyész István újudvari kiskazda a tagosítás mellett beszél. Azt állítja, hogy a sok mesgye csak egér- és féregtenyésztésre alkalmas.

Révész Lajos szepetneki jegyző Obornak község kálváriáját tárja fel. A közönségnek nincsenek útjai. Ez a szegény nép állattenyésztéssel tartotta fenn magát. De az állam ennek is útjában áll, mert elrendelte 40 hold legelőnek a fásítását. Minden rendelkezés azt mutatja, hogy eltávolodunk az élettől. A nép, ha akar, sem tud boldogulni, mert a szerencsétlen rendelkezések és a gyakorlati élettől szembehelyezkedő rendeletek útját állják.

Új terhekkel akarják sújtani a kiskomáromi legelőt.

A következő szónok Bogár György, a kiskomáromi közbirtokosság kiküldöttje. Értelmes szavakkal és megdöbbentő adatokkal ecseteli a közbirtokosság nehéz helyzetét. Annak dacára, hogy a legelőjük nem árterület, mégis be akarják csatolni a Kisbalaton-lecsapoló-társulatba, amely elviselhetetlen terhet jelentene a lakosságra. Tiltakozik a terv ellen és kéri a Mezőgazdasági Kamarát, hogy legyen segítségükre.

Varga László zalaszentbalázi kiskazda feltárja, hogy a vadvízek miatt 500 katasztrális hold területük víz alatt áll. Már egy évvel ezelőtt befizettek a kultúrmérnöki hivatalnak 240 pengőt, de azóta nem történt semmi. Úgy látszik, itt semmi sem fontos. Kifogásolja, hogy a közbirtokossági területek vadászterületét a politikai községeknek adják.

Már a képviselőtestületekre sincs szükség.

Zoltán Boldizsár nagybatonaki megyebizottsági tag erős szavakkal kelt ki az időközi foglalások és végrehajtások ellen. Miért zaklatják a gazdákat évközben, hiszen ősszel úgyis megfizeti mindenki, ha tudja. A községi előjárások és a képviselőtestületek elvesztették jelentőségüket. Figyelembe sem veszik őket. A legtöbb dolog csak papíron van elintézve. A jegyzőket összehívják a fősolgabírói hivatalba s ott határoznak. Hogy mit, arról a községeknek halvány sejtelve sincs. A legtöbb ügyben meg sem kérdezik a képviselőtestületet, pedig enélkül községi ügyeket intézni törvénytelen.

Keglovics János orosztonyi gazda az egységes gazdafront szükségességét hangoztatta. Bármilyen politikai véleményünk, de gazdasági kérdésben egységesen kell megmutatni erőnket. A hatalmat tömeg-erővel kell a gazdasági bajok orvoslására kényszeríteni. Az orosztonyi javaslatot ismerteti, amelyet pontonként megmagyaráz. Nagy helyesléssel fogadják el a gyűlés.

Egy életrevaló javaslat.

Utána Fáber György, a Mezőgazdasági Kamara fogalmazója beszél. Nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatják. A földművelés elhanyagolását ismertette szakértelemmel és tárgyilagossággal.

Tamás József balatonmagyaródi kiskazda, megyebizottsági tag a földreform során kiosztott földek vételárának csökkentését követeli. Lehetetlen, hogy a 18 pengős búzárral mellett 27 pengős alapon szedjék a föld árát. Itt mindenki jól jár, csak azok nem, akik ez a törvény segíteni akart. Tiltakozik a közmunkaváltság mai rendszere ellen.

Miért fogy Nagykanizsa állatállománya.

Ansorge Antal, a nagykanizsai táborunk vezetője következett ezután. A nagykanizsai földreformmal foglalkozott. A hetedrendű földeket elsőosztályúak gyanánt fizettetik. Az egész várost végigbűntetik a gyenge tejek miatt. Saját maga győződött meg róla, hogy nincs hamisítás. Egyik tehenének tejét megvizsgáltatta és csak 2 és fél százalékos a tej. Erről egyik gazda sem tehet, tehát a bűntetés igazságtalan. Majd áttért a közmunkaváltságra. Öt-hatévi közmunkaváltságot akarnak fizettetni. Utána nézett a dolognak s azt tapasztalta, hogy ezek az emberek azt már régen leszolgálták. Hivatalos adatokkal bizonyítja állításait. Nagykanizsán a folytonos bűntetések, zaklatások és a földreformmal kapcsolatos eljárások azt eredményezték, hogy tíz év alatt 1555 darab szarvasmarhával, 491 lóval és 2733 sertéssel van kevesebb. Kéri a gazdasági felügyelőt, hogy vesse végét az indokolatlan bűntetéseknek.

Pfeifer János szepetneki kiskazda a ló- és méntartó gazdák panaszait teszi szóvá.

Dr. Vass Zoltán gazdasági felügyelő a fehérhabos francia báb termesztését ajánlja.

Anck György nagykanizsai kiskazda felszólalása után Rajkó József kistrécei kiskazda a legelők tisztogatásának szükségességét hangoztatta, majd határkiigazítást követelt. Rámutatott arra, hogy sok helyen a reformföldeket más községek határában kapták s így kétszeres terhet kell viselniük.

Simon János gelsei megyebizottsági tag a lerögzített jövedelem és vagyonadó ellen beszélt. Hiába adták be a kérvényt, még mindig nincs intézkedés.

Mi az a pemet?

Fuksz János (Szepetnek) a közigazgatási bűntetések ellen beszél. A tűzrendeletéről szól. Kidobták, hogy mindenki csakányt, vizet és pemetet tegyen ki az udvarába. Persze, sok gazdát már a másik nap felírták a csendörök. Ő akkor

bíró volt és a tárgyaláson azt kérdezte a szolgabírótól, mi az a pemet? — „A pemet — mondotta — póznára erősített szalmacsutka és azt bel kell mártani a vízbe, hogy a tüzet vele elolthassuk.”

A szolgabíró tehát szalmával akar tüzet oltani. És ilyesmiért büntetik a népet, azok, akik azt sem tudják: mi a pemet?

Izgalmas ellenzéki felszólalás.

Varga József balatonmagyaródi kiskazda erős politikai beszédet mondott. A közlekedési rendeletet és a tejkartelt támadta. 10—11 fillérért veszik a tejet, amikor a fogyasztóknak 40—42 fillérért adják. Tizenhat centiméteres síneket akarnak húzni a szekerekre, nem gondolják meg, hogy a gyenge állatok ezt nem bírják húzni. Nem mi tesszük tönkre az utakat, hanem az autók. Mindig arról beszélnek, hogy takarékoskodjunk. Takarékoskodjék a kormány. Minek a halbiológiai intézet és a lillafüredi fűrés. Itt kellett volna takarékoskod-

ni. Ankéteznek, tárgyalnak, de nem tesznek semmit. Jön az aratás, megint a vigécek zsebébe vándorol a gazda termése. Hosszan beszél a kartelektről és a védővámokról, persze erősen politikai színezetet ad neki.

Gyömöreai képviselő izgatottan pattan fel a helyéről és kifogásolja, hogy Varga politizál. „Ne beszéljen kartelektről és védővámokról, mert nem ért hozzá. Ő politikus, mégsem ért hozzá, pedig többet olvasott, mint Varga, akit néhány ujság félrevezet.”

Varga már nem válaszolhatott az izgalmas válaszra, mert a tömeg oszladozni kezdett s mire Gyömöreai befejezte beszédét, már alig voltak a teremben.

A zalai magyarok pedig szépen csendben visszamentek kis falujukba azzal az érzéssel, hogy minden marad a régiben s dőcög tovább a rendszer kordélya...

Vajjon meddig?...

vitéz Pölöskei János.

Mit kívánnak a kisiparosok?

Az egységespárti közigazgatási bizottságának ülésén Perlaky György képviselő előterjesztette a kisiparosság memorandumát, amelyet komoly tárgyalás alá vettek. A memorandum a következő:

1. Szigorú intézkedések kiadását arra vonatkozóan, hogy egyes hatóságok a kisipart a közszállításokban biztosított előnytől el ne üssék.
2. Versenybírálatok kiírásáról a hatóságok a kereskedelmi és iparkamarákat értesíteni tartoznak.
3. Leszállítandók a pályázati bélyegilletékek.
4. Gyorsítandók a végelszámolások, esetleg választott bíróságok útján is.
5. A Társadalombiztosító tartozások fedezésére a keresetből levont letétek cedálás útján volna befizetendők a Társadalombiztosítóhoz és ez esetben a 24 százalékos kamat elengedhető.
6. Megszüntetendők mindazok az üzemek, amelyek a kisiparnak oktan versenyt támasztanak. Erre törvényhozási intézkedést kért a pártbizottság. A vidéki hatóságok sem tarthatják fenn tovább házi üzemeiket.
7. A hitelkérdés rendezése. A beígért összeg kiutalása. Az IOKS-törvény módosítása és ezzel kapcsolatban az IOKS reorganizálása.
8. Az exportkérdés rendezése.
9. Az ipartestületi székházakat terhelő kölcsönök konvertálása.
10. Ipartestületi reform.
11. Tanoncnevelés és továbbképzés reformja.
12. A jogtalan iparűzést elősegítő törvény módosítása.

Több felszólalás után a kereskedelemügyi miniszter beszélt.

Kijelentette, hogy a kisipari kérdést gyökeresen meg akarja oldani. Programba vette az ipartanács kebelében egy önálló kisipari bizottság létesítését.

Bejelenti

az önálló kisiparpártolási törvény benyújtását.

A hitelkérdés megoldását rendkívül sürgősnek tartja maga is. Nem tartja elégségesnek azt, hogy a kisipar a beígért 10 millió pengőt megkapja, hanem az IOKS-törvény módosításával

az IOKS-t a kisiparosok olyan központi hitelszervévé óhajtja tenni, mint amilyen az OKH a mezőgazdaság szempontjából.

Szükségesnek tartja

az exporthitel-probléma megoldását.

Az ipartestületek reformjáról és egy központi szervezet létesítéséről törvényjavaslatot készít elő,

azt még a nyári szünet előtt beterjeszti és lehetőleg le is tárgyalatja a Házzal. Az ipartestületek székházának kérdését konverziós alapon akarja megoldani. Magánosok terheit nem vállalhatja az állam, de mód lesz arra, hogy az ipartestületeket segítse és kamatterheit csökkentse.

A közszállítási problémákat is gyökeresen rendezni óhajtja. Intézkedni kell, hogy a kisiparosok bekapcsolódjanak a közszállítókba.

A költségvetés részletes tárgyalásával is hamarosan végez a Ház

Gömbös Gyula nagy beszéde a Házban Egyhangúlag elfogadták a honvédelmi tárca költségvetését — Keddtől kezdve a hágai és párisi egyezmény ratifikálását tárgyalták Éles ellenzéki felszólalás

A képviselőházban a múlt hét utolsó napjaiban a költségvetés részletes tárgyalását folytatták. A népjóléti tárca kiadása körül kifejlődött vitára Vass miniszter válaszolt.

Örömmel állapította meg, hogy tárcája ügyeit politikamentesen tárgyalták. Kun Béla azt kérdezte tőle, miért nem mond le, ha nem kap a kormánytól elegendő fedezetet tervei megvalósítására. A válasza az, hogy a kérdést az ő lemondása nem oldaná meg. Szilágyi Lajos kifogásolta, hogy a miniszterelnök tárgyal a szocialistákkal. Aki olyan magas közjogi méltóságot tölt be, kötelessége, hogy az élet mélységeibe is betekintést nyerjen.

A közmunkaprogramja ellen is hangzottak el kifogások. Ne feledjék el, hogy a tervezett közmunkák a naptári év végéig vannak számítva s ennek fedezetei a legkülönbözőbb forrásokból lesznek előteremthetők. Ő csak azt vállalta, hogy a kérdést kiemeli a bürokrácia kátyújából, de fedezetet teremteni ő sem tud.

Akinek valami baja van, ma a népjóléti miniszterhez fordul, mert

így gondolkozik, hogy ha van népjóléti miniszter, akkor minden bajának megoldását tőle kell várni. Ezt a munkát vállalja is, mert örül a feléje áradó bizalomnak, mert így megismerheti az emberek életét. A bürokráciának nagy baja az, hogy mindig más szemmel nézi az életet, mint amilyen. Komoly elhatározása, hogy lerombolja az akták kínai falait.

A betegápolás terén a legsúlyosabb a helyzet Zalaiban. Zalaegerszegen nincs kórház, Nagykanizsán és Kaposvárott pedig tovább kellene fejleszteni. Sajnos, vannak még olyan helyek, ahol nem igénylik a kórházat. Ezeken a helyeken az egészségügyi intézmények egész sorát kell felállítani.

Kócsán Károly, Csók Károly, Steuer György, Barabás Samu és sokorópátkai Szabó István a mezőgazdasági munkások biztosítását sürgették, Bartos Andor, Petrovacz Gyula és Buday Dezső pedig a trachoma-járvány elhárításáról beszélt. A népjóléti tárca költségvetését ezután részleteiben is megszavazták.

10 katoná eltartásának felel meg. A Ház határozatát — hogy a kormány lépéseket tegyen az általános védkötelezettség visszaállítására — közölni fogja a kormánnyal, de nem nyilatkozik róla, mert a kérdésnek külpolitikai vonatkozásai vannak.

Mint honvédelmi miniszternek, sajnos, most guzsba van kötve a keze, nem jöhet tervekkel, nem használhatja fel egész energiáját — de azt hiszi, hogy jön még idő, amikor erre is rákerül a sor.

A takarékosághoz nem szívesen járul hozzá, de ebben az évben az ország gazdasági helyzetére való tekintettel, mégis megtette. Kijelenté azonban, hogy ezzel az 5 százalékos csökkentéssel nem veszélyeztetett semmi érdeket. A tisztifizetéseket rendezni kellett, mert anyagi bajokkal és adósságokkal küzdő emberekre nem lehet bízni a hadsereg vezetését. A nyugdíjkérdést igyekszik megoldani, mert sajnos régi nagy katonai nevek viselői ma nyomorban élnek. A külföldi nyugdíjasok egyharmadának okt. 30-ig vissza kell térnie az országba. Ha nem, úgy megvonja tőlük a nyugdíjat. A magyar hadseregnek nincs szüksége idegen szellemben nevelkedett emberekre, — ettől óvni kell a hadsereget — melyet egyé kell olvasztani a nemzettel. A vitézségi érempótdíjakról szólva, azt mondotta, hogy a magyar sohasem pénzért harcolt, hanem dicsőségért és kötelességből. Az érempótdíj valorizálása helyett azt gondolná helyesnek, hogy mindazok, kik a fronton jártak, ekönyben részesüljenek mindenütt. Nekünk ezeknek az érdekeit állandóan védelmezni kell. Az arany vitézségi érmeseket tárt karokkal várja a hadsereg, ha azok a polgári életben nem tudnának elhelyezkedni.

A visszaélések megtorlása szomorú kötelessége volt. Örömmel veszi azonban tudomásul, hogy a közvélemény nem általánosított, hanem tudta, hogy csak egyesek tévedtek meg. Letör minden visszaélést, minden korrupciót. Ez a

csonka test, az ország erős csak úgy lehet, ha lelkiileg tiszta.

A honvédelmi miniszter nagy tapssal fogadott beszéde után a Ház a tárca költségvetését elfogadta, ugyancsak megszavazták Konkoly-Thege Kálmán határozati javaslatát a hadifoglyok hazaszerzéséről.

A részletes tárgyalás során Esztergályos János azt állította, hogy Arz báró vezérezredes Romániától nyugdíjat, törünk pedig kegydíjat kap.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter kijelentette, hogy — bár nem hiszi, hogy így álljon a dolog — az ügyet megvizsgáltatja és jelentést tesz a Háznak s ha megfelel a valóságnak, a kegydíjat megvonatja.

Ezzel a Ház részleteiben is elfogadta a tárca költségvetését.

Igazságok

Milóty István a „Magyarság” ünnepi lakomáján elmondott beszédéből

... És üdvözlöm a magyar barázdák népét, földműves- és kisgazdatestvéreinket, akik megértettek bennünket és eljöttek ide távol vidékekről, ugyanattól az ösztöntől hajtván, amely minket oly ellenállhatatlanul hozzájuk hajlít. Eljöttek ide, pedig ez asztalok mellé nem kortesigéretetek fénye vonja őket, nem a pártpolitika bujtogatása, nagyhangú jelszavai, vagy lázító fenyegetései. Mi mindezek közül egyikkel sem rendelkezünk. Mikor évekket ezelőtt fölviláglott előttünk az értelmiség és a földművestársadalom összefogásának szükségérzete, nem a pártpolitika számításával, közeledtünk hozzájuk, de egy nagy nemzeti érdek erejénél fogva. A magyarság fölemelkedésének és megerősödésének nagy reális érdeke jelölte ki számunkra a hozzájuk vezető utat s az a bizonyosság, hogy a keresztény társadalom autonómiája náluk nélkül, mint fundamentum nélkül, ki nem épülhet. Hogy nagy történelmi céljainkat csak együtt oldhatjuk meg, vagy sehogy, hogy új kapcsolatok kell nekik is és nekünk is az anyaföldről való jogainkat megerősítenünk, hogy ők alapostolok áldozatai lesznek, ha nem akadnak önzetlen vezérek, mi pedig gyökértelen, sorvadó bürokratikus kasztá leszünk, hitvány játékszereivé minden hatalomnak, ha tőlük elszakadva, föl nem frissülünk, az íróasztalok aktamunkájába temetjük magasabb, valódi hivatásunkat. Hát hadd köszöntsem mindazokat, akik roppant gondjaik közül, az adóterhek, a képtelen hitelviszonyok, a rossz közigazgatás, a szociális közöny, a társadalmi ridegség, a hatósági rosszindulat, a hazug pártpolitika, vagy az uszító demagógia mélységeiből ideértek, hogy mellénk álljanak és új sorsot kérjenek maguknak a mi új sorsunkkal együtt. Köszöntöm őket a közös vér, a közös anyatej, a közös nagy magyar bölcső gyermekeit, amelyből mindnyájan vétettünk s ahová mindnyájan visszatérünk. Fogadjuk, hogy mellettük leszünk minden igaz harcukban, minden gondjukban, bajukban, áldozatukban, örömeikben, erkölcsi, kulturális és társadalmi fölemelkedésük munkájában. Senki többet el nem választhat bennünket és ha egyek leszünk, a poklok kapui se dönthetnek meg!

Nagyradán egy lakóház telekkel és melléképületeivel együtt, ugyanott kétszáz négyszögöl szőlő szabadkézből eladó. Érdeklődni lehet a megbízottnál, Ujvári Kálmán, Örmöhegy. U. p. Orosztony (Zala megye).

A honvédelmi tárca költségvetése

A honvédelmi tárca előadója Hegedüs Kálmán. Megállapítja, hogy a katonai nyugdíjterhek igen nagy súllyal nehezdednek a költségvetésre. Nekünk 1750 tisztünk van, Franciaországban 27.000, — csak hogy mi 17.0000 tisztnek fizetünk nyugdíjat. A csapatokra 47 milliót

irányoz elő a költségvetés — a nyugdíjasokra pedig 44 milliót. A költségvetés részletes ismertetése után Szilágyi Lajos, Vértés Vilmos István, Konkoly-Thege Kálmán, Farkasfalvi Farkas Géza, Farkas Elemér szoltak hozzá a tárcához.

Gömbös Gyula válasza

A szónokok nagy része — mondotta — ma a leszerelés kérdésével foglalkozott s megállapította, hogy inkább felfegyverzést lehet látni az egész vonalon. A bennünket körülvevő államok katonai békeelészám 580.000 ember, ha ezzel a mi létszámunkat állítjuk szembe, — mindenki láthatja, hogy állig felfegyverzett szomszédok vesznek körül. Állandó háborús veszély van, nem a mi részünkről, hanem éppen

a minket körülvevő szomszédok részéről. Az általános leszerelést, az úgynevezett világbékét — lehetetlennek tartja. De akik az általános béke fölött örködnek, azoknak kötelessége bennünket kiemelni mai helyzetünkből. Semmi sem áll olyan távol az ország népének gondolatvilágától, mint a zsoldos hadsereg. De anyagilag sem bírja az ország, mert például egy mai zsoldos katoná eltartása békebeli 6—

Pályázatok a Gömbös Gyula jutalomra

Két út

Áll ma a megmozdult magyar falu, kizsádatársadalma és a vele egy közös sorsban élő kisiparos és földmunkás előtt. Az egyik megrakva, teletérítve rózsás ígéretekkel, csalétekkel hemzseget rajta a próféták és ékes szölamokban hirdetik, hogy csak ezen az úton lehet eljutni az ígért földjére, szinte hipnotikusan zengenek a szölamok, amelyek a tétovázó kizsádatársadalmat hamar mély álomba ringatják, amelyből mikor felébred, leverten és fásultan néz szét a kietlen pusztaságban, szemeit ki-dörgölve, nagyot sóhajtván állapítja meg, hogy az ígért földje csak álom volt és ismét csak csalódott.

A második út göröngyös rózsák helyett tövissel van tele, lépten-nyomon akadályba ütközik rajta vándor, izzasztó munkába és fáradságba kerül, amíg pár métert előre jut, lábát a göröngyök véresre sebzik, az akadályok és a tövisok eltávolításában a kerges tenyér kirepedezik, de azért megy, a cél, az eszme megacélozza idegeit, így magasztos öntudat járja át az egész énjét a haza, a közérdek és egy lerongyolódott társadalmi rétegnek egy jobb és szebb jövőbe való irányítása és vezetése.

Válasszatok, melyiken indultok el ti jobb sorsra érdemes falusi magyarok? A sors az útkeresztelésre sodort benneteket, az élet terhe hajt, a talaj megingott lábaitok alatt, menetek kell, az idő sem vár rátok, hogy gondolkodjatok, az megy, rohan és te mégis csak ott állsz a keresztúton?

Ne gondolkodj, ne tétovázz fajtám, megmutatom az utat, de arról le ne térd, ha áld, ha ver a sors keze, ne hallgass Lucifer ígéreteire, mert beletévedsz a dzsungelbe, amelyből a kivezető utat egy életen keresztül keresheted.

Ide figyelj! Útmutató áll előtted, az erdőcsokonyai temetőben egy korhadozó fejfa, amely alatt porladozik az a szív, amely oly sokszor dobbant nagyot érted és egy eszmét hagyott fajtájának örökül, amely a megértés és a szeretetből kiindulva, az erős összetartáshoz vezet, mint ő mondta: elveszünk, ha össze nem tartunk és ez halála után mázsás teherként nehezedett ránk,

Ezeket kell ma tisztán látnunk, de kellene, hogy tisztán lássák azok is, akik ma erre hivatottak, akik az egy-ségbe elülszítették azt a pártot, amelyiknek történelmi hivatása volt és van, azonban mit látunk? A falusi kisemberek nyomorát, tengődését, amit nem akarok itt leírni, hisz már annyiszor hangot adtunk ennek, hogy lehetetlen át nem érezni és meg nem látni azt, hogy a mi helyzetünk mindig óramutatója az állam helyzetének, ha a falu megelégedett és boldog, az vele az ország is. A falu egy-sége sohasem lehet az ország kárára, mert ez teszi ki az ország gerincét, ebben rejlik a nemzet összereje, ez az elfelejtett szikla, amely ugyan a ter-

Keresek június 1-től október 31-ig terjedő időre 2 (kettő) 20—30 év körüli férfimunkást, akik az előforduló összes gazdasági munkákban részt vesznek. Fizetés: havi 25 P készpénz, koszt, ruhamosás és takarítás. Biczó János kizsádatár, Rákai, a. p. Igal, Somogy m.

heket most is ő tartja. „Falu népe, fogjunk össze, és erényeink letéteményese”, aki nemcsak énekelni tudja a szölamot, hanem ahhoz a röghöz, amelyen máig holnapig vegetál, igazi honfiúi szeretettel ragaszkodik. Úgy-e ez mind szép, lélekemelő, sőt még büszké is a világi politikusok a magyar parasztra. És mégis ferde szemmel nézik a megmozdult kizsádatársadalom szervezkedését? Czövek Jenő garéi kizsádatár.

Meddig bírjuk?

A vármegye kiadásaihoz mi, falvak, 24%-kal, Szombathely 6, Köszeg pedig 10%-kal járul hozzá. Nem számítom ide a többi kisebb városokat, azt látjuk, hogy aránylag a falu viseli itt is a legnagyobb terhet. Ha valamit meg kell szavazni, akkor azonban megszavazzák a virilisták, akiknek legnagyobb része természetesen gazdag zsidó s leginkább városokban is laknak. Így fest most a megyegyűlés összetétele.

Ha a kizsádatár felszólalnak, úgy a virilisek, mint a velük szövetséget kötötték legitimisták igyekeznek elgáncsolni, kigúnyolni, mint engem is. Lingauer Albin sváb-fajmagyar a lapjában.

Engem nem érdekelnek ezek az urak. Különösen nem, mint egyének, ellenben fel kell emelnem tiltakozó szavamat akkor, amikor a faluról beszélnek. Mert a falut csak látják, de nem tudják azt, mit jelent földművesnek lenni.

Túl vagyunk már régen azokon az időkön, hogy kizárólag rájuk bízunk sorsunk intézését. És bármennyire nem tetszik is Lingauer úrnak és társainak a paraszt, mi ezentúl már ott leszünk és fel fogjuk emelni szavunkat mindannyiszor, ahányszor a falu népének érdekeit veszély fenyegeti.

Az uraknak bizonyára az fáj, hogy én fajvédő gondolkodású vagyok s mint ilyen, a független nemzeti királyságot vallom. Ez az én egyéni dolgom. És a meggyőződés. De nemcsak az enyém, hanem a földművestársadalom 80 százalékaé.

A csipkelődések és támadások pedig nem érdekelnek. Annyira nem, hogy a lényegre ki sem térek. Kizsádatársaimnak pedig megköszönöm azt a szívességet, hogy még a sajtóban is védelmemre keltek.

A terhekkal agyonsújtott kizsádatársaimnak pedig azt üzenem: legyenek öntudatosak, tartsanak ki a kizsádatársadalmak mellett, mert csak úgy bírjuk a terheket, ha lehetőséget ad a hatalom a megélhetéshez.

Polgár János, Cséhi.

A FALU POÉTAI

Alkonyatkor...

Leszállt a nap, fényes sugarával;
A tájra alkonyat borul...
Csak az ég alja piroslik távol,
... Messze: ott a nagy erdőn túl.

Az esti szellő halkán rezgeti
A fák suttogó levelét.
A búza között egy kis pacsirta,
Vidáman zengi énekét.

— Ahogy hazafelé ballagok én:
Az akácok mező-úton,
A lelkem elmerengve tűnődik
A csodás szép alkonyaton.

Lázás agyammal, száz gondolatban:
Keresem a teremő Lényt,
Ki a fűt, fát, virágot teremő
S megfesté a tündéri fényt.

... Az ég felé visz a tekintetem.
— És fent egy csillag is kigyúl...
Valahol egy templom kis harangja,
Esti imára megkondul.

Megállok én... ajkam imát rebeg;
Elmondom a szívem dalát:
Legyen áldott a neved Istenem,
Ki szép világunk alkotó...
Orosztony. MÁRFY JÓZSEF.

Nagy Kató a Tisza Partján

Nagy Kató a Tisza füves partján
Libát őriz, pedig már nem kislány.
Nótáskönyv van a kezében,
Szerelmem gyúl a szívében.

A kanyargó Tisza partján állva,
Rágondol a régi babájára.
Hej, de ott oláhok vannak,
Rossz sora van a magyarnak.

Nagy Katóka zokog bánatába,
Nem mehet át abba' a szép házba.
Tiszántúlra nem megy férjhez,
Ahhoz a gazdag legényhez.

„Mert aki a Tisza vizét issza,
Vágyik annak szíve mindig vissza.”
Beleszeret egy magyar bakába
S itt marad a kicsi falujába.
Tiszafüred. TARNAY JÁNOS.

Imádkozzál értem...

A nagyvilág ölen, sírok között járok,
Ahol hervadoznak sok nyíló virágok;
Ahol vidám daltól nem kacag az élet,
De aludni vágyik, fáj és sír a lélek;
Ahol vad kacajjal a bűn diadalt ül
S körültem mindenütt halált nemz és
bűnt szül
S rémítő kísértet fenekedik reám:
Imádkozzál értem, én édes jó anyám!

Nézd, minden elműlik, vágyaink is
egykor
Letűnnek, nem lesznek s nem csábít a
mámor;
A virág elhervad, erős fa kiszárad,
Az erős férfi is elcsügged, elfárad;
Oly sívár az élet, oly mulandó minden,
Könny és vérrel vegyes a kenyérünk
ittan.
Szenvedés, elmúlás száll az idők szaván:
Imádkozzál értem, én édes jó anyám!
Ond. HUBAY MIELŐS.

Üldöz a bánat

Bánatom olyan mély, mint a tenger,
Az én sorsom nagyon mostoha.
Könnyes szemmel siratom a múltat,
De az nem jön vissza többé, soha!
Sehol nem tudok én megnyugodni,
Egyre üldöz a nehéz bánatom,
Hamar elmúlt édes boldogságom,
Tavaszon multán fájón siratom.
De majd talán újra leszek boldog,
A fényes nap felragyog még rám,
Majd ha édes, könnyes-öleléssel
Két karomban lesz az a kislány.
Pötréte. GERENCSÉR ISTVAN.

Fohások verseiből

Vágyaim, hitem összetörték,
Ifjú lekemet meggyötörték,
Reményem zöldjét éhes sáskák,
Szerelmem fűvét mind lerágták.
Amikor fájt, ölt, mart az élet,
Békességet kerestem véled.
A megdühödt, halálos harcban
Nem láttalak meg Isten-archan.
Amim volt érték, mind elszórtam,
Im, ma előttem kifosztottan,
Üres lélekkel kétkedőn állok,
Csodát nem hiszek — nem is várok.
Ostoraid lelkemet verték,
Utam kövek nehezítették,
Csókok heve enyhet nem adott,
Hitem új lángolást nem kapott.
Uram! Tekints rám gyötrelmembe',
Hozzád reményt csüggedt lelkembe.
Úgy érzem: én már nem is élek,
Halott bennem a költő-lélek.

Felsőmocsolád. MESKULA FERENC.

Beteg édesanyám születésnapjára

Kedves édesanyám,
Versem elejében
Úgy köszöntlek téged:
Legyél egészségesben.

Maradj meg közöttünk,
Mert szeretünk téged,
Tisztes öreg kort érj,
Az kívánjuk néked.

Szeretsz te bennünket,
Mi imádkunk téged,
Ne veszítsük soha
Anyai hűséged.

És mikor jönni fog
Az utolsó óra,
Mikor térni fogsz majd
Örök nyugovóra,

Segíteni nem tudunk,
Csak könnyezünk érted,
Nem viszel magaddal
Semmiféle vétet.

Mi majd küzdeni fogunk
Élve tovább itten,
Velünk nem lesz senki,
Veled lesz az Isten.

Felnőtt gyermekeid
Imádkozni térünk,
Nem feledünk anyánk:
Ameddig csak élünk.

Soroksár,

BUCSI JÁNOS.

SUHOGÓ

Jegyzí: Ala Muszy

Garázdálkodnak a zugmének

Nagyon panaszkodik a földművelésügyi miniszter. Fáj neki, hogy a zugmének piszkos konkurrenciája igen megrontja a „hivatásos állami ménék” jövedelmét. 386 ezer pengő kárt okoztak eddig is az államnak. Nagyon helyes üldözni kell a zugménéket. De egyben meg kellene vizsgálni az állami apaállatokat is. Hát ha bennük is van egy kis hiba. Hát ha az a tudat, hogy ők „államiak” és hivatalosak, tunyává és közönyössé teszi őket. Jó lesz megvizsgálni az állami csödöröket, mert csak úgy lehet kiszorítani a „zug” közeget, ha a „hivatalos” apaállat többet ér, mint az a bizonyos zug.

Külföldi utazások

Ujabban igen sokat utaznak külföldön miniszteraink. Legujabb utazások: török, görök. Még legujabb lett és ész. Vajjon lett-e haszna és hoztak-e haza egy kis ész — sóhajtt fel a bánatos adófizető lapos tárcájára ülve a kezével, olvasva, hogyan ünnepelték banktjeiket Lett- és Észtországban a miniszterek.

5:0

Nagy izgalmat keltett az olasz—magyar mérkőzés. Az olaszok 5:0-ra püfölték a magyarokat. Ez az öt rúgás másfélmilliójába került a fővárosnak. Most már mért szeretik annyira rúgni a parasztokat? Ingyen tehetik.

A barcelonai kiállításra is ráfizettünk

A spanyol világkiállításon mi is szerepeltünk. A kiállításra jócskán ráfizettünk. Az előirányzott összeg nem volt elég, valami félmilliót kellett még hozzáadnunk az előirányzott összeghez.

Azt mondja magyarázatul a miniszter:

— Spanyolország ragaszkodott és súlyt helyezett, hogy mi is részt vegyünk a kiállításon.

Szép.

De ki volt az, aki arra „helyezett súlyt”, hogy félmillióval többet költünk, mint ami szabad volt?...

Vagy az ilyesminek sosem akad gazdája?

Miniszterek az árumintavásáron

Az ideai nagy áruvásárt megnézték a miniszter urak is, akikkel valóság-gal elkápráztatott ennek a fénye és a gazdagsága.

— Úgy látszik mégse vagyunk mi olyan nagyon szegények, amilyeneknek látszunk, mondotta az egyik miniszter az egyik nagykereskedőnek.

— Úgy vagyunk ezzel is — kegyelmes uram, mint az úgynevezett kisgazdapárttal.

— Hogy-hogy?

— Hát csak úgy, hogy ott is csupa gróf, csupa báró, csupa méltóságos úr és nagy az elegancia. De ez csak mind kirakat. A paraszt az a háttérben van. Az nem mutatkozik. Szégyelli a — rongyait.

Az „ördögűzők” szektájának újabb áldozata

Az izgalomtól szívszélhűdést kapott egy fiatalember és meghalt Ruhájukat tépik, földrevetik magukat és önkívületi állapotban fetrengenek

Amerika nemcsak a kultúra és a tudomány hazája, de legtöbbször a sötétség, a mai korba be nem illő ostobaság is innét indul el hódító útjára. Fantaszták és futóbolondok kitalálnak valami ostobaságot és viszik szét a szélrózsa minden irányában, hogy az alsóbb rétegeket érdekkörükbe vonják és kizökkent-

sék lelki egyensúlyukból. Ilyen csodabogár az „ördögűzők” szektája is, amely már felvetette fejét az egész világon és szedi áldozatait. A vallási őrjöngés, megtévelyedés és egyéb furcsaságok napirenden vannak s a téboly szedi az áldozatokat.

A világ ördögűzői

A szekta egy amerikai agyában fogamzott meg s miután Amerikában teljes vallásszabadság van, minden akadály nélkül terjedhetett. Nagymesterük: Mr. Swanson, egy dúsgazdag csikágói dollár-milliomos. Ez a fantaszta a világ minden államába kiküldte megbízottját, aki aztán terjeszti a vallását. Magyarországra egy Ráhora nevű urat küldött ki, aki Kiszpesten ütötte fel tanyáját. Itt kezdte meg az ördögűzést. Először maga köré gyűjtött néhány embert, akikkel együtt aztán elkezdte a biblia-magyarázást.

Kiszpest munkásnépe között több követőre akadt s így megalakította a csoportját. Összejöveleiket esténként tartják s ilyenkor a legképtelenebb hókusz-pókuszokat csinálják.

Először Varga János kőművesmester lakásán tartották az összejöveleket. Itt voltak az ördögűzők és egyéb szertartások. Később — állítólag — pénz érkezett Amerikából s megbízta Ráhora Varga Jánost, hogy szerezzen a gyülekezet számára lakást. Talált is egyet, a városi Vigadót, amelyért 40.000 pengőt ígért Ráhora.

Amikor az ügynök felment az üzlet letárgyalása miatt Varga lakására, éppen akkor történt a már ismeretes leánykorbácsolás, akit meztelenre vetkőztetve vertek, hogy kiűzzék belőle az „ördögöt”. Ugyanabban az időtájtban kergették tébolyba Steiner Lipót Jakabot, akitől a rendőrorvos állapította meg, hogy az ördögűzők téves eszméi következtében megőrült.

A tápiószentmártoni misztikum

Az egy hónappal ezelőtt történetek után nem hallottunk a szekta működéséről. Mintha felhagytak volna örületes szertartásaikkal s Kiszpest utcáin sem láttuk az éneklőtoborzókat. Annál nagyobb meg-

lepetéssel látjuk, hogy lelketlő és észbontó munkájukat a vidéken folytatják. Legutóbb Tápiószentmártonban működtek, amelynek egy halálos áldozata van. Az esetről a következő jelentés érkezett:

Holttest az utcán

A tápiószentmártoni csendőrörsnek jelentették, hogy a község határában egy jól öltözött férfi holttestére bukkantak a járőrelők. A csendőri bizottság kiszállt a helyszínére és megállapította, hogy

a halott ifj. Nagy János budapesti 20 éves szabósegéd,

aki az Alkotás-utcában lakott. A fiatalember Tápiószentmártonban lakó szülei látogatására érkezett a községbe.

A bizottság a helyszínén vérnyomokat talált és olyan körülményeket tapasztalt, amelyekből következtetni lehet arra, hogy Nagy János halála nem természetes módon következett be, hanem

esetleg gyilkosság történt.

A nagy eréllyel megindult nyomozás megállapította, hogy a buda-

pesti szabósegéd azzal távozott el szülei lakásáról, hogy

a község szélén levő imaházba megy, amelyben egy új vallási szekta működik, az úgynevezett ördögűzők,

akikről a faluban sok furcsa hírt terjesztenek. A titokzatos vallási szekta tagjai alkonyatkor gyűlnek össze és olyankor férfiak, nők, gyermekek együtt jajveszékelve énekelni kezdenek és ruhájukat tépik. Az ének befejeztével a földre vetik magukat és önkívületi állapotban fetrengenek.

A különös látványnak sok nézője akad és ezek között volt legutóbb ifj. Nagy János is. A szertartás végeztével a szabósegéd hazafelé indult és útközben érte a halál.

Az elrendelt boncolás megdöntötte azt a gyanút, hogy ifj. Nagy

János gyilkosság áldozata lett és megállapította, hogy

a fiatal szabósegédet szívszélhűdés ölte meg.

Nagy János különben is szervi szív-
bajban szenvedett és úgylátszik

az ördögűzők vallási szertartása nagyon felizgatta.

Utközben tudóvérzést is kapott és innen származnak a vérnyomok. A csendőrség a boncolás adatai alapján a nyomozást beszüntette és megadta az engedélyt Nagy János eltemetésére.

Nagy János tehát meghalt. Egy magyar emberrel kevesebb. Az ördögűzők azonban tovább folytatják vérlázító ostobaságaikat és kergetik az örületbe a gyenge agyú, gyenge idegzetű embereket. Vajjon szüksége van-e a huszadik századnak ilyen szektára és megengedhető-e, hogy középkori hókusz-pókuszokkal kibillentsék áldozataikat az egyensúlyból?

Tűzriadalom a képviselőházban

A múlt pénteken nagy riadalom támadt a képviselőházban. Amikor a képviselőház ebédszünete már megkezdődött, a Ház folyosóira a tűzoltóautók szirénabugása hallatszott be. A képviselők egy része az utcára sietett és meglepődve látta, hogy az autók egymásután rognak a képviselőház épülete felé és hogy

a kocsikat a IV. számú kapuhoz irányítják.

Két óra után észrevették, hogy a IV. számú kapunál, a parlament egyik raktárhelyiségéből füst gomolyog ki. Azonnal értesítették a tűzoltókat, akik nagy készséggel vonultak fel. Három órség jelent meg a parlament előtt. A tűzoltók megállapították, hogy

komoly veszedelemtől nincs szó,

félháromkor már el is vonultak és a képviselők pedig nyugodtan ebédelhettek tovább.

Mindössze csak annyi történt, hogy a képviselő urak figyelmét is magára vonta valami. Hiába, a tűz még a legnyugodtabb ebédelőket is felizgatja.

Megjelent a
PONGRACZ MESTER
3 felvonásos drámai népszínmű.
Írta Zsírka János. A darab tárgya falusi s azért ajánlatos mert nem kell hozzá nehezen beszerezhető díszlet. — Ár 2 pengő 80 fill.
Előadási jog 5 p. — Mindenütt nagy siker.

Megkezdődött a ratifikációs vita

A hágai és párisi egyezmény ratifikálásáról szóló javaslat tárgyalása megkezdődött. Örfy Imre előadó ajánlotta elfogadásra. A vita első szónoka Rassay Károly volt. Erős ellenzéki kritikával bírálja a javaslatot. Mérleget állít fel, hogy mi volt a helyzet a tárgyalások előtt és után. Vitathatatlan kötelezettség az a 200 millió, melyet 1943-ig kellett vállalnunk és az államadósság. Volt még egy kötelezettség, amely a háború előtti adósságok fedezésére vonatkozó kölcsönt illette.

De voltak vitatható követelések is. Ilyenek az 1943 után fizetendő jóvátétel. Igaz, hogy állítólag erre vonatkozólag megegyezést kötött valakivel a miniszterelnök, hogy ezt nem követelik s amikor erre az egyezményre hivatkozott, többé nem is követelték, de adtak a követelésnek más címet. Bethlen lemondott a románok által okozott hárommillió pengős kár megtérítéséről, ha tehát újabb követeléssel álltak elő, ezek a jogok is felélednek.

Míg Magyarország terheit emelték, a többi államok terheit csökkentették, sőt elengedték. Úgy látszik, itt minden az optások érdekében történt.

(Itt Bethlennel erős szóváltásba került.)

Azután benyújtja határozati javaslatát, melyben utasítani kívánja a kormányt, hogy az optásoknak nyújtandó összegek 25%-át vagyondézsmá címén vegye igénybe és ebből a hadikárosultak számára külön alapot létesítsen.

Rassay után Turi Béla szól a javaslat mellett és a kereszténygazdasági párt nevében azt elfogadta.

Szerdán Peyer Károly szól hozzá a javaslathoz. Erősen támadja a kormányt és azt követeli hogy létesítsenek egy C)-kasszát, amelybe az optás pénz 30 százalékát fizetnék. Ebből az 50 százaléknál súlyosabb rokkantakat, hadiözvegyeket és árvákat segélyeznék.

Apponyi Albert gróf nagy beszédben fejti ki álláspontját. A javaslatot — szerinte — lehet bírálni, de a kormány mégis értékes munkát végzett, mert felszabadultunk a pénzügyi gyámkodás alól. Most a kormányra hárul a felelősség, hogy népet kímélő, józan pénzügyi politikát folytasson. Nem lehet megállni az 5 százalékos csökkentésnél, hanem tovább kell menni a takarékoság útján.

Nagy Emil volt a következő szónok. Rendkívül éles támadást intéz a kormány politikája ellen. Bármennyire is akarják tagadni — mondotta —, az igazság az, hogy 1943—1966-ig a magyar nép fizeti a súlyos milliókat az A) és B) fázisba. (Viharos derűtség.) A szociális gondolkodásra még sohasem volt ilyen szükség, mint ma, ami-

kor a magyar nép a letargia és a fogcsikorgatás hangulatában vergődik.

Azt a politikát, amelyet eddig folytatott a kormány, tovább nem lehet vinni, mert ebből nagy baj lesz.

A miniszterelnök úr a taktikai zsenialitásnak olyan nagy megnyilvánulása, hogy a Jungfrau csúcsával vetekszik. Amíg az ország nagy része ott fekszik a lábai előtt, azt hiszi, hogy azt teszi, amit akar. Közben

nem veszi észre, hogyan fut ki a kezéből az egész magyar nép és akkor majd nem lesz elég esendőre, amivel visszahódítsa.

(Nagy zaj.) Nekem a miniszterelnök úr személye ellen semmi kifogásom nincs...

Östör József valamit közbeszól, mire Nagy Emil feléje fordul és ezt mondja:

— Várjon a képviselő úr még tíz percig, én nem nyalog talpat, mint maga.

Ezután így folytatja:

— Ha nem fogadják el indítványomat, ez jele annak, hogy etől a rendszertől nem lehet várni, hogy Magyarországon szociálpolitika tekintetében kedvező változás legyen.

A közszabadságok terén kell kezdeményező lépéseket tenni és gazdasági téren.

A javaslatot nem fogadja el.

Nagyatádi serlegünnepély lesz vasárnap Pécsen

A kormánypárt kiscgazda-csoportja ebben az évben Pécsen tartja a szokásos Nagyatádi-serlegünnepélyt, a baranyai kiscgazdák székházában. Az ünnepély most vasárnap, azaz május 18-án lesz, amelyre a baranyai kiscgazdák nagy tömegei vonulnak fel. Az ünnepi beszédet Patacsi Dénes országgyűlési képviselő tartja és megjelenik ott a kormánypárti kiscgazdacsoport minden tagja, Mayer János földmívelésügyi miniszter vezetésével. Az

ünnepélyre a Magyar Falut is meghívták, amelyen lapunk képviselőjében vitéz Pölöskei jelenik meg.

A gyűlésen hat hivatalos szónok beszélhet s mindazok, akik a gyűlés megkezdése előtt azt bejelentik. A felszólalás nem tarthat tovább 5 percnél. Az ünnepélyt bankett követi, amelyet a baranyai kiscgazdapárt vezetősége rendez. A megyei pártvezetőség nagy előkészületet tett, hogy a nagy vezér emlékének méltóképpen áldozhasson.

Találkoztunk a nagyari Petőfi-tölgynél ...

Nagyar, 1930. május hó

Két napi szervezési munkám nagy gyönyörűséget szerzett nekem, hisz kuruc magyarok közt dolgozom.

Egyik délután egy kis kirándulásra határoztuk el magunkat. Egtem a vágtyól, hogy meglátogassam azt a hatalmas tölgyet, amely alatt megpihenve Petőfi Sándor, lánglelkű költőnk 1847. nyarán megírta „Tisza” című költeményét. A fa mintegy 200 lépésnyire van a falutól, közel ahhoz a helyhez, ahol a kis Tur ömlik a Tiszába. Egyedül álló e százados tölgy a mező szélén, hatalmas koronája a mellette elhaladó útra veti árnyékát, mintha csak most is régi kedves vándorát hívná pihenőre...

Két óra körül járt az idő, amikor néhányad magammal elindultam Aszalay József lakására a fá megtekintésére. A községen keresztül haladva, újabb embsrcsoportok csatlakoztak hozzánk, úgyhogy mire a falu végére értünk, kb. 300—400 főt tehetett ki a tömeg, amely hozzánk csatlakozott s gyűrűzve sodródott a mezőben álló fa felé.

Gyönyörű látvány volt, amikor a fához érve, egy csapat gyermek beszaladt a drótkerítéssel körülfont fa törzséhez s láncot fűzve ölelték körül azt.

Előttünk állott tehát az elmúlt viharos század egyetlen élő, de néma tanúja, amely ennyi időt egykor-

nemzetünk nagy költőjének, hogy vándorútjának és keserű csalódásainak testet-lelket emésztő fáradságait kipihenje s megpihenve, mintegy megbűvölten a táj szépségétől, megírhatta örök szép költeményét hazánk legjellegzetesebb folyójáról, a Tiszáról:

*Nyári napnak alkonyulatánál
Megállék a kanyargó Tiszánál,
Ott, ahol a kis Tur siet beléje,
Mint a gyermek anyja kebelére.*

A fa törzsére szegelt deszkátlán, az útfelőli oldalon az alábbi írás olvasható:

„Petőfi Sándor ezen fa alatt írta meg 1847-ben „Tisza” című költeményét.”

Petőfi Sándor életét s költői munkásságát méltató pár perces beszédem és a „Hymnusz” elnéklése után búcsút vettünk Petőfi fájától s elindultunk vissza a községbe Aszalay barátom lakására, ahonnan pár perces pihenés után mintegy tizedmaggal Kisarba rándultam át, ottani táborjaink meglátogatására.

Hétfőn este Renyigén lakó testvéreinket látogattuk meg Aszalay József és Bihari Ferenc kurátor társaságában, ahol Szabó András, ifj. Kondor István és Gyula, Nagy András, Szilágyi István, Ifju József, Nagy Bertalan, Fehete Antal és sok-

más derék magyar testvérünk társaságában töltöttük el az estét.

Hihetetlenül derék nép lakja ezt a vidéket; melegszívű, kuruc lelkű magyarok ezek, akiknek lelke érzékenyen rezdül meg minden történelmi névre és szóra. Rákóczi, Bercsényi, Kossuth, Petőfi s még megannyi ki-dőlt hatalmas magyar tölgy emléke élesztgeti, búsítja fogékony lelküket s elég ahhoz egy tárogató mélabús hangja, hogy szemükben könny csil-
lanjon meg.

Sok panasz hangzik el köztük létem alatt a rossz gazdasági helyzet miatt. Keserűen panaszkodnak, hogy annyira tönkrementek már, hogy maholnap azt is elvesztik, amit még apáiktól örökölték, mert semmit sem tudnak értékesíteni; községeikben munkaalkalom nincsen, pedig kevés azoknak a száma, akik a saját birtokaik jövődelméből megélni képesek.

A nagyari földmunkások és törpebirtokosok szomorúan mesélik el vigasztalan sorsukat, szeretnének valamire kivándorolni, valami kereseti lehetőséghez jutni, mert így csakhamar elpusztulnak családotól, ha nem jön segítség.

Elmondják, hogy Orbán Péter, a gróf Vay-birtok örökösei intézője szánja meg őket gyakran s a nagyon reászorulókat hol élelmiszerekkel, hol egy kis tűzifával látja el. Ha ez a segítség nem volna, nagyon gyakran még ebédrevalójuk sem volna, azt mondják és nem tudnának mivel egy kis tüzet rakni sem.

Bizony jó volna már a sok ígéretből csak valamit is beváltani és megkönnyíteni a falu nehéz helyzetét, mert ha így megy tovább, akkor csakhamar odajutunk, hogy a magyarság egyik legértékesebb rétege pusztul ki s hagyja el az országot azokkal szemben, akiknek itt léte kevésbé kívánatos.

Horváth József

Új választás lesz Mezőkövesden

Botlik István bárót, a mezőkövesdi képviselőt, megválasztották a felsőház tagjává. A báró május 11-én le fog mondani a mezőkövesdi mandátumáról, úgyhogy az új választást május végére írják ki. Báji Putay Gyula kormánypárti programmal. Petrichovich Horváth Emil báró volt népjóléti államtitkár pedig mint pártunkívüli lép fel, de feltétlenül felveszi a választási küzdelmet a keresztény ellenzék egyik jelöltje is.

Gaál Endre is érdekli

Gaál Endre felhívta telefonon a Magyar Falu szerkesztőjét. És érdekli, mondván:

— Öregem, szeretném tudni: ellem, vagy mellettem dolgozott-e a Fehérgyarmaton a Magyar Falu, mert ha mellettem — akkor csak terjesszék rogyásig, ha ellenem, akkor meg kiírtom onnan irmagostul.

— Se ellened, se melletted — hanem a magyar falu mellett, amint ez a Magyar Faluhoz illik — hangzott a válasz — remélhetően őszintén, magyarral és felelősen.

A megöszült nyár...

Írta: félegyházi Nagy Lajos.

Az új templom jaj, de magas;
Nyikorog rajt' a szélkakas. —
Felszalad a szél a dombra,
S fut halomról, fut halomra.

Megöszült a tűzvéru nyár,
A virág már ritka madár; —
Az utakat levél-pénzzel
Ősz beszórja pazar kézzel.

Bteg a nap, azért hóka, —
Égi útját lomhán rójja;
Gyéren pislog, kertbenézve, —
Tán megvakult félszemére?

A víz mentén fakó cserje,
A rét alján szikkadt perje;
Sárga köpenyt vett magára
Ma reggel a nyurga nyárfa.

Szőlőháton diót vernek,
Seregélynek kerepelnek;
Búdosik a hangos nótá;
Megkerül-e édesborra?

Fent az égen darvak szállnak,
Lent akácok sirdogálnak. —
Szalad a szél nyomról-nyomra:
Sírhalomról-sírhalomra.

A kormányzó köszönete két kispapnak. A Kormányzó Úr Öfömlétőségát tíz éves jubileuma alkalmával Fekete Sándor molványi és felső Ambrus Gábor somogyviszlói kispapok levélben üdvözölték, amiért most Öfömlétősége Somogyvármegye főispánja útján köszönetét fejezte ki nekik.

Revíziós-gyűlés Gödöllőn. Május 11-én, vasárnap tartották meg Gödöllőn a nagy érdeklődéssel várt revíziós-gyűlést, melyet a Társadalmi Egyesületek Szövetsége rendezett. A revíziós-gyűlésen megjelent József Ferenc kir. herceg is. Az ünnepi beszédet Szontagh Tamás, a Társadalmi Egyesületek Szövetsége társelnöke mondotta. Felszólalt József Ferenc kir. herceg is és határozott beszédet mondott. Majd kiosztották a jubileumi érdemkereszteket is. A kitüntetettek nevében Nagy Sándor festőművész lelkes szavakban mondott köszönetet a kitüntetésekért. (Ifj. Sz. A.)

Ledől egy olasz templom tornya. Génua város környékén fekvő egyik községben a templom harangtornya az istentisztelet alatt beomlott. A szomszédos parókiát a romok teljesen betemették. Egy pap, aki véletlenül észrevette a fenyegető veszedelmet, azonnal berontott a templomba és intézkedett az istentisztelet félbeszakítása, valamint a parókia kiürítése iránt. Alighogy az utolsó hívő is biztonságba helyezte magát, a beomlás bekövetkezett.

Bort akart venni és — halálra itta magát. Molnár János döröskei cipésmester borvásárlás céljából elment a petőmhályfai szőlőhegyekre. Sorra járta a pincéket és mindenütt szorgalmasan kóstolgatta a bort. A döröskei cipésmesternek szerfelett ízlett a hegy leve és annyi bort ivott, hogy mire szekerével hazatért — halott volt.

Cs. Csutak Pista a külhoni kölcsönműveletről

Tisztolt Magyarfalu, nem épp bolond dolog,
Ami itt magamban gubbasztva gondolok,
Amint hogy általan a süvegem alatt
Mozgalmas valami: csupa bölc gondolat.
Azt írja jelenleg a mi kedvelt lapunk,
Hogy külsőországi kölcsönöket kapunk,
Mer a kormány ojjan politikát mivel,
Mejnek fojtán lessz pénz, mégpedig dögivel.
Hát csak aszondhatom, tésúr: — E'mmán döfi!
Az ij politika nem épp kákatövi,
Mej csak rucamódra költskez magába:
Varrja ez költségét az ország nyakába!
Azonban mikoron a bájosan hangzó
Külföldi kölcsönről, fojó pénzről van szó,
Legjobb aztat csakis mindjárt zsebre szedni:
Eb bánja, ki fogja majd visszafizetni!
Mer magyar embernek az a természete,
Hogy minden kölcsönnek kedvez a nézete,
Kamat, meg interes ötet nem zavarja,
Csakis a jó kis pizt költeni akarja.
Teszi ezt pediglen nem könnyelműségből,
De ősi szokáshoz való elvhűségből,
Mer nagyidők óta az a magyar elve:
Idegen piz, saját asszony — jó elverve!
Ezér, ha a kormány kölcsönpizt kéretett,
Nem gáncsot érdemel, csakis dícséretet;
Egységes kebelem nagy működésbe lép,
Harsányan rivalva: — Lássuk mentül elébb!
Mer' ha e pizmagok itt életbe lépnek,
Reméllem, nekünk is jut abból: a népnek,
A rongyos zsellérek veréb-seregének,
Nemcsak a fűzfákon fűttyös seregélynek.
Ránk is köll kerülni sornak eccer végre,
Kik keserves szemmel nézünk csak az égre.
S még keservebben vesződünk a földön: —
Igen ettél nálunk kis külföldi kölcsön.
Ez a legcélszerűbb hasznos beruházás,
Mer módontúli mán az éhezés, fázás;
Ha holmi kölcsönke hozzánk eltengődik:
Beruházzuk azt az utolsó pengőig.
Se gúnyánk, se csizmánk, se ingünk, se gatyánk:
No de majd ad frisset kis Wekerle atyánk,
Azé vesz ő kölcsönt, hogy mireánk költse,

A fajségnek bölcse,

Csöré Csutak István

Nagysikerű előadások a vidéken. Az elmúlt ünnepeken adták elő vitéz Pölöskei János „Férjhez megy a bíró lánya” című színdarabját Ond, Felsőmocsolád és Szabadszentkirály községekben. Mindhárom községben nagy sikert arattak a szereplők. Felsőmocsoládon a szerző is végignézte s a legnagyobb elismerését fejezte ki a szereplőknek. A rendezés Felsőmocsoládon Farkas József és Meskula Ferenc, Ondon Pócs Lajos leventeoktató, Szabadszentkirályon pedig ifj. Cernáth Gyula Péter barátunk érdeme.

Veszprémben és Fejér megyében

Mohácsy László titkár Tótvázszyban felkereste Schönwald József kispapját; Mencshelyen meglátogatta Lampert Dezső kispapját. Nagyvázszyban Somody Dezső kereskedő és kispap barátunkat. Kádártán Temesváry Kálmán kispapját, Hajmáskéren Arkovics Józsefnél, lapunk munkatársánál tett látogatást. — Május hó 11-én Falubatyánra szállott ki és mint M. Pajor János táborunk vendége meglátogatta ottani testvérpárunkat. Minde János táborunk vendége, meglátogató nagy szeretettel fogadták s aszerzés munkáját mindenütt megindí-

Gólya a táborban. Lengyel Pál mindszenti barátunkat a gólya meglátogatta a héten. Az ajándékkal sem fukarkodott, mert a fiatalasszony mellett három kis babát hagyott. Az ikrek közül egy fiú, kettő pedig leány. Az apát csak az szomorította el, hogy a kisfiú meghalt. No, de a két kisleány megmaradt. Az anyja a helyzethez képest jól érzi magát.

Kardosné a tábla is kötélre ítélte. A tiszazugi arzénmérgezések egyik tettesét, özv. Kardos Mihályné nagyrevi asszonyt a tábla is kötélaltali halálra ítélte. Özv. Földvári Károlynét bizonyítékok hiányában felmentette és elrendelte azonnali szabadlára helyezését.

Az Erdélyi-pör tárgyalása a táblán. Erdélyi Béla bűnügyét most tárgyalja a budapesti ítélőtábla tanácsa. Amint ismeretes, a törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte, amiért feleségét megmérgezte, majd zsineggel megfojtotta. Annak idején nagy port vert fel a bűnügy tárgyalása, mert a vádlott a végleteleg tagadta a reá rótt bűnt. Az egykor oly izgalmas tárgyalásoknak nyoma sincs s a tanács üres teremben tárgyalja a fellebbezési ügyet.

Egy költő barátunk sikere. Örömmel tudjuk a Tábor, hogy Bálint János költő barátunknak a nótaszerzés terén nagy sikere van. Most jelent meg egy nótáskönyve és egy kétoldalas füzet. A gyönyörű verseket Dezső Lajos dömsödi rektor zenésítette meg. A nagy kötetet, amelyben 16 gyönyörű vers van megzenésítve, 1 pengő 20 fillérért, a kisebb füzetet pedig 80 fillérért lehet megrendelni vagy a szerzőnél, vagy pedig Dezső Lajos rektornál, Dömsödon. A füzeteket minden dalszerető barátunknak szíves figyelmébe ajánljuk.

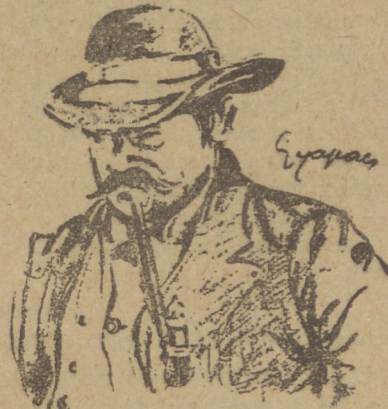
Megoperálták Bud minisztert. Bud János kereskedelmi miniszter a napokban hirtelen rosszul lett s azonnal meg kellett operálni. Súlyos vakbélgyulladást állapítottak meg. Az operáció nagyszerűen sikerült s a miniszter már jobban van.

Agyonlőtte a gyöngyvirágotszedő földműveslegényt. Pál József 25 éves lábodi földműves három barátjával elment az erdőbe gyöngyvirágot szedni. A községi erdő és Széchenyi Emil gróf erdejének határán találkoztak Szabó József erdőőrrel, akit Pál megkért, engedje meg, hogy az uradalmi erdőben is gyöngyvirágot szedjenek. Szabó tagadó válaszára Pál felelt valamit, mire az erdőőr lekapta puskáját és mind a két csővét a neki háttal álló Pál József-re sütötte. A szerencsétlen fiatalember holtan rogyott össze. Társai a csendőrségre szaladtak és feljelentésükre a csendőrök őrizetbe vették Szabó erdőőrt.

Átvágottnyakú gazda holtteste a búzatáblában. Sárszentágota községben véres rablógyilkosság történt. Huszár István gazdát a tettesek akácfadoronggal fejbeütötték és amikor a földrezuhan, elvagták a torkát, elrabolták 1500 pengő készpénzét és behúzták az út közelében levő búzavetésbe. A gyilkosoknak nyomaveszett. Az egész ország csendőrsége keresi a tetteseket.

A magyar dalosok Rothermere lordnál. A budai dalárda, amellyel dr. Téglássy Béla, táborunk vezető tagja is Angliába utazott, vendége volt Rothermere lordnak. A magyar és az angol himnusz elneklése után magyar dalokat adtak elő. A dalárdát Rothermere lord és fia, Esmond Harmsworth köszöntötték föl.

Min töpreng he' Sonkoly koma?

Jó multkoriban sokat olvastam a népjóléti minisztérium csodás, tündéri palotájáról Elfogott szinte a fránya irigység, hogy: „hm — mégis csak jó dolog az, akinek adóssága nincsen”... De nagy meglepetésemre most meg azt hallom, hogy a népjóléti 20 millió pengővel tartozik a fővárosnak, holmi kórházi díjak fejében... Most aztán sehogysem értem már a dolgot. Ha mi tartozunk egy-két pengőcskével, dobraverik fejünk alól a párnákat is. A népjólét ellenben millió palotát épít az adósság mellett a Dunaparton... Hej, ezt kéne nekünk is utánnuk csinálni valahogy...

KÜLPOLITIKAI ESSEMÉNYEK

Tovább tart a horvát hazaárulási per.

Macsek doktor horvát népvész hazaárulási pöre még mindig tart. Legutóbb Begics volt ezredes hallgatták ki. A tárgyaláson elmondotta, hogy párnázott ajtók mögött úgy összeverték, hogy kénytelen volt azt vallani amit akartak. Amikor másodszor is Bedekovics rendőrfőnök elé vitték, késsel öngyilkosságot kísérelt meg. Minthogy jobbkeze a kínzások miatt használhatatlan volt, balkezelével kést ragadott és azzal mellébe szúrt, azonban csupán jelentéktelen sebet tudott magán ejteni. A tárgyalás folyamán tagadta, hogy része volna az összecsküvésben s az alábbi vallomását is visszavonta. Begics után Macsek dr. kihallgatására kerül a sor.

Károly román extrónörökös vissza akar térni Romániába.

A világsajtóban hírek terjedtek el arról, hogy Károly volt román trónörökös vissza akar térni Romániába. A parasztpárt és a katonai párt szintén mellette van. Annak idején Mária anyakirályné és Heléna hercegasszony az elhagyott hitves erősen tiltakoztak a terv ellen, most azonban állítólag megváltoztatták felfogásukat és erősen támogatják a trónörökös törekvéseit. A román trónörökös eddig teljesen visszavonultan élt Párisban, most azonban élénk összeköttetésben áll a politikussokkal.

Gandhi utódját is letartóztatták az angolok.

India szabadságharca napról-napra erősödik, Gandhi letartóztatásával csak fokozták az elkeseredést, amely az utóbbi napokban már véres harcokban robbant ki. Most Gandhi utóda, a 80 éves Abbas Tyabji 300 önkéntessel elindult Daharsana felé a söraktárhoz, amelyeket drótkerítés és 50 rendőr és 100 vámőr véd. A hatóságok figyelembe vették a súlyos következményekre, de ő kijelentette, hogy ragaszkodik tervéhez, elfogatása esetére pedig Sarojini Naidá asszonyt nevezte ki utódjául. Karadi faluból indult a roham a söraktár ellen, de a rendőrök visszaverték. A rendőrfőnök pedig néhány szóváltás után letartóztatta Abbas Tyabjit és 50 önkéntesét. Az elfogott vezér mielőtt elkísérték volna, a nép felé fordult és harsány hangon kiáltotta:

— Folytassátok a harcot!

A zavargások Indiában tovább tartanak.

Merényletektől fél az orosz diktátor.

Sztalin szovjet Oroszország diktátora fél a merényletektől. Már a csekától független testőrséget szervezett magának a Kaukázusi félvad törzsek harcosaiból. Sztalin ételét, italát az orvosok vegyileg megvizsgálják, sőt minden darab papírt is, ami a kezébe kerül, alapos vizsgálat alá veszik. Megtörtént, hogy Sztalin titkára egy levél fejbontása után azonnal meghalt. Mindenkit csak előzetes megmotozás után bocsátanak a diktátor elé. Az Európában szétszóródott emigráns tábornokok nagy készülődést folytatnak a szovjetdiktatura megdöntésére.

RÁDIO

Vasárnap, május 18.

9: Ujsághírek, kozmetika. — 10: Egyházi zene a belvárosi plébániatemplomból. — 11.15: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. — 12.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 12.30: Centennáris Goldmark-ünnepély. — 2: Gramofonhangverseny. — 3.30: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata. — 4: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5.15: A m. kir. 1. honvédegyleget zenekarának hangversenye az Angolparkból. — 6.15: A. Stelzer és O. Schindler osztrák gitár- és fuvola-művészek hangversenye. — 6.45: A Szent István-bazilika új Szent Imre-harangjának megkondulása. — 6.55: Részleges sporteredmények. — 7: Móra Ferenc felolvasása: „Vallató vacsora.” — 7.25: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. — Az I. felvonás után: Lóverseny- és sporteredmények. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

Hétfő, május 19.

4: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 5: Tót-magyar nyelvoktatás. — 5.30: A Mándits-szalónzenekar hangversenye. — 6.50: Német nyelvoktatás. — 7.25: Bródy István felolvasása. — 7.50: A Szent István-bazilika énekarának hangversenye. — 8.50: Hangverseny. — Utána, kb. 10.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 10.25: Konráth Ilona, a wien állami Operaház tagjának hangversenye. — Utána: A Fejes-szalónzenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostendekávéházból.

Kedd, május 20.

3.30: Józsa Rezső meséi a gyermekeknek. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Sas Ede novellái. — 5.30: Keringők és operettrészletek. — 6.30: Francia nyelvoktatás. — 7.10: Hangverseny. — 8: Színműelőadás a Stúdióból. „Bábjáték.” Színmű 4 felvonásban. — Utána, kb. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Szerda, május 21.

3.30: Morse-tanfolyam. — 4.10: A Magyar Cserkészszövetség előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Sas Ede novellái. — 5.30: Keringők és operettrészletek. — 6.30: Francia nyelvoktatás. — 7.10: Hangverseny. — 8: Színműelőadás a Stúdióból. „Bábjáték.” Színmű 4 felvonásban. — Utána, kb. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

állásjelentés, hírek. — 5.10: A Szent Imre jubileumi év alkalmából a Zene-művészeti Főiskola díszhangversenye. — 7: Olasz nyelvoktatás. — 7.25: Gyorsírási tanfolyam. — 7.50: Űgőversenyeredmények. — 7.55: Süle Antal felolvasása. — 8.20: Részletek a „Parasztbecsület” és „Bajazzók” című operákból. — Utána, kb. 9.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Gramofonhangverseny. — 11: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Royal-szállóból.

Csütörtök, május 22.

4: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 5.10: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata. — 5.40: Margittay Margit magyar nő-táka énekel. — 6.30: Angol nyelvoktatás. — 7: S. Fáy Szeréna előadói estje 50 éves jubileuma alkalmából. — 7.35: Rádió amatőr posta. — 8: Régi operettrészletek. — E hangverseny szünetében: Lóversenyeredmények. — 9: Eckhardt Tibor dr. előadása: „Amerikai utam.” — 9.20: Stefániai Imre kamaraművész zongorahangversenye. — Utána kb. 10.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye a Bodó-kávéházból.

Péntek, május 23.

3.45: Özv. Pósa Lajosné Pósa bácsi meséiből mond el néhányat. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Haller Jenő novellája. — 5.30: A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalónzenekarának hangversenye. — 6.15: Császár Elemér dr. egyetemi ny. r. tanár előadása. — 6.50: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. — 7.25: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Turan-dót.” — Utána, kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 10.45: A m. kir. 1. honvédegyleget zenekarának hangversenye.

Szombat, május 24.

4: Marczinkó Ferenc dr. felolvasása: „Az érettségi vizsgálat.” — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Terescsényi György novellája: „A csillagos homlokú leány.” Felolvassa a szerző. — 5.30: Szórakoztató zene. — 6.30: „Mit üzen a rádió?” — 7.30: Tarka Est a Stúdióból. — E műsor szünetében: Űgőverseny- és lóversenyeredmények. — 8.30: Gramofonhangverseny. — Utána kb. 10.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból.

Gazdasági megerősödés nélkül nincs politikai függetlenség. — Csoportosuljunk a „MAGYAR FALU” táborába, amely független, bátor szókimondó harcosa a magyar falu gazdasági érdekeinek

A kertnek, szőlőnek, gyümölcsösnek is csilisalétromot!

A csilisalétromot 1830 óta, tehát kerek 100 esztendeje használják Európában trágyázásra és ezen hosszú idő alatt a gazdák nemzedékeit tette gazdaggá.

A csilisalétrom a legjobb természetes nitrogéntrágya

Biztos hatású! Nem savanyítja a talajt!
Alkalmazására, valamint minden egyéb mezőgazdasági és üzemi kérdésre vonatkozó tanácsot díjtalanul ad a

**Komitee für Chilesalpeter in Berlin
Mezőgazdasági Szaktanácsadó Irodája
Budapest, VII., Csengeri-u. 22.**

A csilisalétromot nem a reklám, hanem száz év óta kipróbált eredményei tették naggyá.

Barangolások

Látogatás Kishárapátiban és Felső-mocsoládon.

Vitéz Pölöskei János vasárnap kishárapátii és felsőmocsoládi táborunkat látogatta meg. Mindkét közösségekben kitüntető szíves fogadták. Kishárapátiban Csábráky Lajos barátunk élén fogadta a Tábor, majd látogatást tett a tábor tagoknál és a gazdakörben. Kishárapátiban mindenki ismeri a Magyar Falut s központi kiküldöttünket minden ház előtt a leglelkesebben üdvözlözték.

Déután a kishárapátiai társaságában a szomszédos Felsőmocsolád-ra ment, ahol délután a Férjhez megy a bíró lánya című színdarab-ját adták. Ide jött át polányi táborunk is, Sakoli János vezetésével s felejthetetlen lesz az a nap, amelyet a három község vezetőségének társaságában tölthetett.

Felsőmocsoládon volt alkalma megismerkedni Meskula Ferencel, a kitűnő poétával, akiről már 16 éves korában úgy írtak a somogyi lapok, mint egy különleges tehetségről. Ez alkalommal ő is belépett a Magyar Falu táborába s mint annak egyik legtehetségesebb költője, részt fog venni abban a szellemi versenyben, amely a magyar föld értékes fiait mutatja be a közvéleménynek.

A Magyar Falu táborának kiépítése mindhárom községben erős lendületet vett s már ott a helyszínen sokan bejelentették csatlakozásukat a Táborhoz. A három somogyi község népének ezúton küldjük hálás köszönetünket azért a szeretetért, amelyben ott a Magyar Falut s annak kiküldöttjét részesítették.

Somogyban és Zalában.

Vitéz Pölöskei János f. hó 10-én Kaposvárra utazott, hogy meglátogassa ottani táborunkat. Jovánczai Ferenc táborunk fogadta nagy szeretettel, ahol volt alkalma megismerkedni Varga Ferenc és Tóth József kaposfüredi vezetőtábor-tagjainkkal is. A szervezés ügy Kaposváron, mint Kaposfüreden a legjobb kezekben van. Jovánczai Ferenc az ország első mintagazdája.

Vasárnap Nagykanizsára utazott, ahol Ansorge Antal írónk várta. A nagygyűlés után Nagy- és Kisrécse-re utazott, ahol Németh György, Kóti János és Németh József nagyrécse, Rajkó József, Milei János, Balogh József, Horváth István, Kis-tóth János és a gazdák sokasága várta Kisrécsen, Balogh Terus, a férfi és női vita írója, valamint a kisrécsei lányok küldöttsége hatalmas virágcsokrokkal fogadták. Kör-útja alkalmával megnyilvánult szeretetért ezúton mond hálás köszönetet.

Kadarkúton, Hedrehelyen és Hencsén

Horváth József titkár ugyancsak a somogyi táborunkat látogatta meg, ahol nagy szeretettel fogadták. Kadarkúton Mihóka János, Hedrehelyen Kiss József bíró és Bíró István, Hencsén pedig Bakócs János állottak az élre, hogy a tábor ott megerősítsék. Az öntudatos somogyi nép itt is nagy erővel szervezkedik a Magyar Falu táborába.

Híres emberek híres szerencsenapjai

Egy amerikai társaság statisztikát készített azon szerencsenapokról, melyek egyes híres emberek életében jelentőségteljesek voltak. Kolumbus életében pl. a pénteknek volt döntő szerepe, 1492 augusztus 3-án, pénteken hagyta el Spanyolországot és október 12-én, ugyancsak pénteken látta meg először az amerikai partokat. Utolsó utazását ugyancsak egy pénteki napon kezdte meg és fejezte be. Napoleon életében a hónap második napjának volt nagy jelentősége. 1802. augusztus 2-án nevezték ki örökös konzulá, 1804 december 2-án koronázta magát császárrá, 1805 december 2-án aratta austerlitz győzelmét, 1810 április 2-án vette feleségül Mária Lujzát, 1813 május 2-án nyerte meg a lizeni csatát és 1815 március 2-án lépett Provance földjére, mikor Elba szigetéről visszatért. Lord Roberts, a bur háború angol hadvezére, a keddi napon kényszerítette kapitulálásra a transvali hadsereget, kedden foglalta el Bloem-Fontaint s egy keddi napon tüzte ki az angol lobogót Pretoria városában.

Sokan kíváncsiak, hogy a magyar jelenlegi „nagyságok” s a rendszer nagyságai közül melyiknek melyik a szerencsenapja? Sokak véleménye szerint az ő szerencsenapjuk az, amikor „jöttek”. Az országé pedig az lesz, amikor „mennek”.

Hogy a péntek lesz-e, vagy más nap, olyan mindegy...

Lengyelországi kivitelünk több mint tízmillió pengővel csökkent

Multévi kivitelünk Lengyelországba 275.000 métermázsa volt, 16,7 millió pengő értékben. Ennek a kivitelnek túlnyomórésze agrárcikkek-ből áll.

Agrárkivitelünk összértéke közel 10 millió pengő. Sajnos, az előző évekkel szemben csak a friss gyümölcsnél és a borkivitelnél tapasztalhatunk kisebbmértékű emelkedést, ezzel szemben a búzakivitelnél 9 millió pengős, a rozskivitelnél 3 millió pengős és az olajos mag- és nyersborkivitelnél is visszaesés állott be. Összkivitelünk az előző évvel szemben több mint 10 millió pengős értékvesztést szenvedett.

A külkereskedelmi forgalom mérlege hátrányunkra 5 millió pengős passzívát mutat. A behozatalban több mint a fele érték a kőszénre esik, agrárcikkek közül burgonyát, melaszt, eukorrepát, olajos magokat és heremagvakat hozunk be, összesen 3,1 millió pengő értékben.

Hogy ez a mérleg a javunkra megváltozzék, semmi sem áll útjában s inkább kormányunk és intézőköreink kezében van, mint a lengyelekében. Lengyelországba a gyümölcskivitelnek oly óriási lehetősége van, hogy ennek kellő megszervezésével nemcsak piacunkkal tudnók biztosítani, de exportmárlegünket is meg lehetne javítani. Kár, hogy ezek a kérdésekkel behatóbban az illetékes körök nem foglalkoznak.

A KÖZSÉGEK JOGI ÉLETE

A Magyar Falu állandó rovatban tájékoztatja a tábor tagjait mindazon jogi kérdésekről, melyek a községek életében előfordulnak

Minden jogi kérdésben rendelkezésre állunk!

A választójogról

Közl: dr. Kránitz János, ügyvéd

III.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény 8. §-ának rendelkezése szerint azokról, akiknek választójoguk van, névjegyzéket kell szerkeszteni. Azt, aki a 7. §-ban felsorolt okok valamelyike miatt (gondnokság, elmebetegség, csőd, büntetés) a választójogból ki van zárva, szintén fel kell venni a névjegyzékbe, ha közokirattal (hatósági, bírósági nyilatkozattal, határozattal) igazolja, hogy a választójogból való kizárásának oka a névjegyzék szerkesztésének (összeírásának) évében megszűnik (pl. ebben az évben letelik az elítélt politikai jogai gyakorlásának felfüggesztési ideje).

Választójogot az gyakorolhat, aki a névjegyzékbe fel van véve.

A választójogot csak személyesen lehet gyakorolni.

Minden választónak egy szavazatra van joga.

A névjegyzékbe felvett választó sem gyakorolhatja a választójogot:

1. Ha közokirattal igazolja, hogy magyar állampolgárságát elvesztette, vagy hogy az előző rendelkezések értelmében a választójogból ki van zárva (pl. időközben gondnokság alá került) stb;

2. ha mint a fegyveres erő vagy a csendőrség szolgálatában álló tagjának, vagy az állami vagy községi rendőrség, folyamórság, vámórság legénységi tagjának nincs választójoga (lásd a megelőzően közölt 6. §-t).

Választhatóság.

9. §. Országgyűlési képviselővé választható az, akinek a választás időpontjában választójoga van és valamely kizáró ok alá nem esik, ha életének 30. évét betöltötte.

A 10. és 11. §-ok a kizáró okokat sorolják fel részletesen. Ezek között legfontosabbak a büntetés. Másik lényeges rendelkezés az, mely szerint nem választható országgyűlési képviselővé az sem, aki a választás napjának kitűzése és a választás közé eső időben főispán, főszolgabíró stb. volt abban a választókerületben, mely az illető törvényhatóság területén fekszik (tehát pl. ez esetben a szolgabíró nem léphet fel jelöltnek a saját járásában).

Választókerületek és szavazóköri.

12. §. Az országgyűlési képviselők választása részben választókerületenként, részben országos listástromok alapján történik.

A választókerületeket és székelyeiket külön törvény állapítja meg.

13. §. Budapest székesfőváros választókerületei, a budapestkörnyéki választókerületek, továbbá azok a törvényhatósági jogú városok, amelyek egynél több képviselőt választanak, képviselőiket az arányos képviselői rendszer szerint listástromos szavazással választják,

a többi választókerület mindenike az általános többségi rendszer szerint egy-egy képviselőt választ.

Azokban a választókerületekben, amelyekben a választás listástromosan történik, a szavazás titkos, egyebütt a szavazás nyilvános.

14. §. A szavazás kötelező ott, ahol titkos.

A központi választmány és az összeíró küldöttségek.

A központi választmány.

A 15. §. a választók névjegyzékének elkészítésére, évenkénti kiigazítására és a képviselőválasztások előkészítésére hivatott központi választmány alakításának kötelező voltát mondja ki.

A 16., 17., 18., 19., 20., 21. §-ok a központi választmány összeállítását, tagjainak megválasztását, működése módját, kötelező teendőit szabályozzák.

A 22. §. szerint a központi választmány ülései nyilvánosak.

23. §. A központi választmánynak a választójogot érintő határozatai ellen (pl. a választói jogot megtagadó határozata ellen) a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye. Egyéb határozatai a belügyminiszterhez fellebbezhetők.

Az összeíró küldöttségek.

24. §. Azokban az években, amelyekben az országgyűlési képviselők választók névjegyzékét ki kell igazítani, a központi választmány január hó 5. napjáig minden község részére egy vagy több összeíró küldöttséget alakít.

25. §. Az összeíró küldöttség három rendes és egy pótagból áll.

A községi vagy körjegyző a küldöttségnek állásánál fogva rendes tagja. A küldöttségnek többi tagjait a központi választmány választja.

A 26. §. rendelkezése értelmében az összeíró küldöttség elnöke és tagjai működésük megkezdése előtt kötelesek esküt tenni.

Az összeíró küldöttség elnökét és tagjait, ha nem laknak működésük helyén, tényleges működési idejük alatt napidíj és utazási költség illeti meg, amelynek mértékét és felszámításának módozatait a belügyminiszter rendelettel állapítja meg.

A választók névjegyzéke.

27. §. A választók névjegyzékét községek szerint, ha pedig a község több szavazókörből áll, szavazókörök szerint kell szerkeszteni.

A 28. §. szerint Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke állandó, amelyet öt évenként teljesen újra kell összeállítani, a közbeeső években pedig évenként kell kiigazítani.

(Első ízben az 1926. évben történt az összeállítás.)

A HET LEGJOBB TRÉFÁJA

Nagy feltedezés a tudományban

Nagy a szenzáció a tudományos világban. Biró Lajos nagy hazánkfi, világhírű madártudós bebizonyította, hogy a cinkének külön bolhája van, ami eddig teljesen ismeretlen volt a tudós világ előtt. A magyar tudós felfedezése alkalmából mindenki üdvözölte. Csak a magyar kultuszminiszter nem sietett a nagy tudós üdvözlésére. Ugyanis először megnézték, hogy Biró Lajos bent van-e az egységben? Nincsen benne. Most aztán nagy a nehezítés. Hogyan lehet feltalálni a — puskaport, akárcsak mondani a — cinke-bolhát az „egységes” párt nélkül? ... Hát ilyenminék is szabad manapság megtörténni?

Három községben pusztított a ciklon

Tállyán, Ondon és Rátkán borzalmas ciklon pusztított Tállya községet éppen a közepén érte az orkán s mindent elpusztított, ami az útjába került. Hatalmas fákat tövestől tépett ablakkeretek, ajtók, mintha peket és szalmakazlakat sodort magával, elszakította az útjába kerülő telefon- és táviróvezetéseket s ugyancsak elpusztultak azok a villanyvezeték is, amelyek az útjába kerültek. Többek között lesodorta a vihar a községi erdészlak, az evangélikus templom és a lelkeslak tetejét is. A vihar körülbelül ötven-hatvan méter szélességben vonult végig Tállya fölött. Ezen a részen az utcákat magasan borítják a cseréptörmelék, a letört fák ágai, kitépett ablak keretek, ajtók, mintha csak a háború vonult volna végig a községen.

Tállyáról a vihar a szőlőhegyek felé tartott s meglátogatta Ond községet is, ahol szintén nagy károkat okozott; így többek között rombdöntött négy csúrt, míg Rátka községben nyolc házának tetejét szakította le és sok gazdasági épületet rombolt össze. Szerencséről érkező jelentés szerint Tállyán mintegy ötven épületet rongált meg a ciklon, Ond községben huszonötöt, Rátkán pedig negyvenet.

Választások Körösladányban

A körösladányi „Földmívelő és Munkásegylet és az Újülési Egyesület” vezetősége az alábbi kiáltványt adta ki.

Magyar Testvérek! Folyó hó 18-án lesz megtartva az új vármegyei törvényhatósági választás. Akkor, amikor szólnak hozzátok, elérkezettnek látjuk az időt, hogy eszméinkért felvegyük a harcot. Ne sajnáljunk egy órát. Szavazzatok le mindnyájan s mutassuk meg, hogy a faji gondolat nálunk is tud érvényesülni. Mindnyájan az alábbi listára szavazzatok:

vitéz Pándy István
H. Nagy Mihály
Sánta Mihály
Rózsa János
Tóth József ref. lelkész
Cs. Nagy János kisg.
Kardos Ferenc
K. Tóth József.

A Magyar Falu is felhívja körösladányi táborunkat, hogy fenti listát teljes erejével támogassa és kövesse el mindent, hogy jelöltjeink győzzenek.

Gazdasági élel

Schandl Károly a búzaválságról

Schandl Károly, volt földművelésügyi államtitkár a kartellkérdésről és a búzaválságról nyilatkozott. Többek között a következőket mondotta:

— A kartellek elhatalmasodása ott kezdődik, hogy a népszövetség-nél és a világpolitikában sokkal nagyobb az ereje a nagyiparnak, mint az agráriusoknak. A kényszer-egyessegek száma valóban nagy az országban, de a nagykereskedők kongresszusa épp most állapította meg, hogy ez többek között a rossz kényszerregyességi rendszabályok miatt is van. A mezőgazdasági értékesítés kérdése erősen belevág a kereskedelmi tárca érdeklődése körébe. A múlt században 28.50 P volt a legmagasabb búzaár. 1870-ben, 1895-ben pedig a legalacsonyabb ár 14.50 P. 1913-ban 25.75 P volt a búza ára, 1922-ben pedig 22.78 P. A maximálás alatt 8 P-re is leesett. 1925-ben 36 P, 1928-ban 30 P, 1929-ben pedig 21.70 P volt a búza ára. Sokan arra követke-

tetnek, hogy az amerikai verseny csökkenni fog, de ez helytelen következtetés. A nagyarányú szervezkedés ma már teljesen kifejlődött Amerikában, Kanadában, Argentínában és Ausztráliában és ez a négy állam meg akarja alkotni a világ legnagyobb kartelljét. A négy állam Cansas City-beli értekezletén már megjelent Oroszország képviselője is, mint megfigyelő. Az európai államoknak is gazdasági szervezethez kell tömörülniük. Magyarországnak meg kell egyeznie Romániával, Szerbiával és Bulgáriával, de nem szabad felülni a prágai törekvéseknek, amelyeket a Nemzetközi Agrárbizottság sem tart megbízhatónak. Magyarország és Ausztria között a barátság nem kezdődhetik azzal, hogy Ausztria felemelje a magyar liszt vámját. A kormánynak e téren erélyesnek kell lennie, nehogy újabb csapások érhessek a magyar mezőgazdaságot. Így tudjuk csak megúszni a válságot.

Mezőgazdasági munkások aratási és cséplési szerződésről való ellátása

ügyében a földművelésügyi miniszter leiratot intézett az összes mezőgazdasági kamarákhoz, melyben felkéri a kamarákat, hogy a hivatásos mezőgazdasági munkásnép téli kenyérszükségletének biztosítása érdekében a saját hatáskörében minden lehető módon működjenek közre a gazdátársadalom tagjainál, különösen abban az irányban, hogy a mezőgazdasági munkásnép minden tagja aratáshoz, csépléshez vagy más gazdasági munkához juthasson. Ezért arra kéri a t. Kamarát, hogy egyfelől teljes erejével támogassa a hatóságokat és hivatali közegeket a gazdasági munkák zavartalanosságának biztosítására irányuló intézkedéseinek végrehajtásában, másfelől a saját részéről is mozdítsa elő a hatóságok azon törekvését, hogy oly helyeken, ahol aratók munkanélkül maradnak és munkaerőfelesleg van, a gazdaságok az aratógépekkel való aratást mellőzzék és azt kézíerővel végeztessék.

Pezsgőgyár létesül Kecskeméten. A kecskeméti borközpont igazgatósága már régebben tervbe vette, hogy Kecskeméten pezsgőgyárat állít fel és ezzel segítségére siet a nagy válsággal küzdő alföldi bortermésnek. Az ezirányban folytatott tárgyalások teljes eredménnyel jártak és a pezsgőgyár valószínűleg már a közeli napokban megkezdheti működését. Az új gyorsított eljárással történő pezsgőgyártás elé nagy várakozással tekint a szőlősgazdátársadalom.

A gyümölcsstermelőkhöz. Most, hogy a virágzás különösen az almafáknál helyenként már be is fejeződik, rendkívül nagyfontosságú az a hír, mely az ország különböző vidékeiről érkezik. Ügylátszik igen nagy rovarkároknak lesz az idén a gyümölcsstermelő gazda kitéve. Az enyhe tél nem ritkította meg a rovarkárttevők sorát és ezért kétszeresen fontos a virágzás utáni permetezések pontos végrehajtása (100 liter víz, 1 kg gálic, 1 kg méz, fél Sulfarol, egynegyed kg Arzola), minden mulasztás vagy helytelen takarékoság a termelő jövedelmét csökkenti. Permetezzünk tehát feltétlenül.

Fokozzuk kerti terményeink termését!

A zöldségfélék fogyasztása napról-napra fokozódik, kivitelünk is folytonosan javul ezen a téren, azért kíváncsiak, hogy gazdáink nagyobb súlyt és gondot fordítsanak a zöldségfélék termelésére, mint fordítottak eddig. Ezek termelése sem ad ugyan arannyal felmerhető hasznót, hanem csupán szerény jövedelmet, még abban az esetben is, ha egy és ugyanazon területen meg tudjuk kétszerezni a termést.

A termések megkétszerezésének titka a talaj dús trágyázása, ami legkézzelfoghatóbb eredményeket éppen a zöldségfélék termelésénél mutat. Számos kísérlet bizonyítja, hogy a paprika, a zöldbab, a káposzta és a többi zöldség termését helyes talajműveléssel könnyen meg lehet kétszerezni. Különösen fontos e növények alá a műtrágyák alkalmazása abban az esetben, ha nem áll elég istállótrágya rendelkezésre; de még akkor is, ha e tekintetben nincs hiány, az istállótrágya termésfokozó hatását szuperfoszfát, 40 százalékos káli, s esetleg még valamely nitrogéntrágya alkalmazásával lehet jelentősen fokozni, amelyeket azonban rendszerint a palántázás vagy elvetés előtt kell alkalmazni. Kat. holdanként 150—250 kg szuperfoszfát, 80 kg 40 százalékos kálisó és 100 kg méznitrogén kiszórásával biztosíthatjuk a kétszeres terméseket.

Ha a mag elvetése vagy a palántázás már megtörtént, akkor is van még mód a termések megkétszerezésére, de nem a fentebb felsorolt műtrágyákkal, hanem az úgynevezett csilisalétrom alkalmazásával, amelyből 25—30 kg-ot kell kat. holdanként a sorok mentén, kétheti időközben két ízben, honokkal vagy egyéb vívőanyaggal keverten kiszórni és pedig mindenkor harmatfelszáradás után, száraz időben. A csilisalétrom nagyon könnyen oldódik, a legkisebb eső, vagy egyszeri öntözés is ele-

gendő arra, hogy a feloldott csilisalétromot a talaj mélyebb rétegeibe vigye, ahol azt a növények minden átváltozás nélkül felhasználják s rendkívül gyors fejlődésre ösztönzi azokat, amire éppen a zöldség termelésénél van nagy szükség. (esz.)

A méhészet abc-je

írta: Boczonádi Szabó Imre.

(III. Folytatás.)

Ha a méhesben több sor kas, kaptár van egymás fölött, a mezőről fát, radtan, megrakodva hazatérő felső sorbeli méhek, különösen szeles időben, amint lehullanak a méhes előtt, — (lehullanak, mert ezeket sokkal erősebben érinti a szél rohama, mint az alsó sorbelieket) — másodszor ritkán, harmadszor pedig csak elvétve kísérlük meg, hogy bejussanak a saját lakásukba, hanem beszállanak valamelyik alsó sorbelibe. Így aztán az alsó sorban levő családok általában népesebbek lesznek, mint a felső sorbeliek.

Ha pedig nemcsak magas, hanem hosszú is a méhes és délnek fekszik elejével, akkor keleti szél után a méhes nyugati végében levő kaptárak fognak népesedni; — nyugati szél hatására pedig a keleti végében levők. A méhes közep táján elhelyezettek tehát mindkét esetben népet veszítenek; mert a méhek a szél által többszörösen sodortatva, örvendenek, ha a sok küzdelem után valamelyik végső kaptárba bejuthatnak.

A méhészkönyvek arra tanítják a méhészt, hogy a méhesládoknál tapasztalható népességbeli különbözőségeket egyenlítőse ki; vagyis vegye el a fiatal bogarat és a fiasítás egy részét a túlnépesektől s adja ezt a népteleseknek. Ez az utasítás azt bizonyítja, hogy az alsó sorban levő családok aránytalanul megnépesedtek a felső sorban levők rovására; ugyanígy a méhes két végében levők a középsők hátrányára. Az így előállott népességbeli különbségeket tehát a méhészt lesz kénytelen koronként kiegyenlíteni.

Sőt ez a jelenség meg is tévesztheti a méhesgazdát, mert a szakkönyvek nem tárgyalják a baj valódi okát; a gazda tehát azt hiszi, hogy ugyanazon családoknál a felsegítés után tapasztalt népesökkenést az anya kimerülése, vagy egyéb szervi hibája okozza; holott az az anya talán hibátlan és jól szaporító, de a folytonos népvészteséget nem bírja pótolni, hiszen a nagyhordás alkalmával egy-egy szeles napon nemcsak a munka közben elhullottakat, hanem a hazatért munkások nagy részét is idegen lakásba sodródva — elveszíti; úgy, hogy a dajkaméhek elégtelensége miatt a fiasítást is korlátozni kénytelen, ami a méhesgazdát még inkább megerősíti abbéli tévedésében, hogy ez az anya kimerült; kidobja tehát, a család pedig más családdal egyesíti. (Folyt. köv.)

Szarvasmarhák biztosítása

Állatbiztosítás

Lovak, sertések biztosítása

legelőnyösebben, kartelen kívül a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

Budapest, IX., Üllői-út 1. sz.

Telefon: Automata 878—70

EZT IS JÓ TUDNI

Mekkora nagyságú a Balaton?

A Balatoni Halászati Társulat, amely negyven év óta bérli kizárólagos joggal a „magyar tengert”, legutóbb felmérte és a mérések alapján pontosan megállapították, hogy a Balaton ezidő szerint 106.549 kat. hold és 1084 négyzetöl. A múlt, 1929-ik észendőben 9686 métermáza halat fogtak ki belőle.

Mennyit kaptak az egyes tárcák a magyar költségvetésben?

A belügyminisztérium 123 millió, a pénzügyminisztérium 154 millió, a népjóléti minisztérium 72 millió, a kultuszminisztérium 142 millió és a honvédelmi minisztérium 145 millió költségvetésével szemben a földművelésügyi minisztérium ismét csak 36 millió költségeliránnyal szerepel, amely az 1400 millió költségvetésnek csupán csak 2,5 százaléka.

A nők dohányoznak a legtöbbet Amerikában.

Az Egyesült Államok 1929. évi kimutatása szerint elszívtak összesen 119.038.841.560 darab cigarettát. Szemben az előző évi fogyasztással, összesen tizenhárom millió darabbal növekedett a cigarettafogyasztás, amit a nőknek köszönhetnek a dohánykereskedők. Mióta ugyanis az asszonyok is füstölnek, majdnem megkétszereződött a dohányfogyasztók száma. A férfiak nem igazi szenvedélyes dohányosok, inkább ráógummival szórakoznak.

Négymilliárd adócsökkentés Franciaországban.

A francia kormány, különösen az egyre fokozódó élelmiszerdrágulás miatt, kénytelen volt több ízben tett ígéretét valóra váltani és mint a költségvetési miniszter bejelentette, majdnem négy milliárddal szállította le eddig az adójövedelmeket. Ebből 936 millió az élelmiszeradó csökkentésére szolgál és így az élelmiszer árak olcsóbbodására van kilátás. A szállítási díjak csökkentése ügyében külön törvényjavaslat készül. Mindettől függetlenül a kenyér ára újra emelkedett.

A leggyorsabb hajó

a németek „Európa” nevű óriáshajója, mely próbaúttján 113 óra és 6 perc alatt szelte át az Atlanti Óceánt. Az „Európa” testvérhajója a múlt évben vízrebocsátott „Bremen” nevű óriáshajónak, mely mint leggyorsabb hajó elnyerte az óceánhajózás kék szalagját, a legnagyobb hajós kitüntetését.

Férjhez megy a bíró lánya

Népszínmű 4 felvonásban

Írta: vitéz Pölöskei János

Ara előadási joggal és utánvételi költséggel 5 pengő, minden további példány 1 pengő

Mindenütt óriási siker!

Megrendelhető kiadóhivatalunkban

REGÉNYCSARNOK

Szerelem a vérzivatarban

— Regény. —

Írta: vitéz Pölöskei János

(30)

Az asszony közben elkészítette a teát. Cukrot, rumot nem sajnálta, hiszen jól meg volt fizetve.

A hűvös, ködös november-estén különösen jólesett a magyaroknak a meleg tea. A rum tüzelte őket. Rebeka is úgy égett, mint a bibliai égő csipkebokor. Hamarosan elfelejtették, hogy háború van. Megkezdődött a halk nótaszó. A lucki kis zsidókocsmában andalítóan zengtek a magyar dallamok. A ritmusok csalágtó ütemére két magyar táncrapérdült s úgy ropták a táncot, mintha Rigó Jancsi kezében sírna-rína a hegedű.

Rebekának hangos jókedve támadt. Hogy még jobban felcsigázza az elvadult szenvedélyeket, csengő hangján elkezdte énekelni a „Jesze Polska” című lengyel nemzeti dalt.

A vad tivornyára egy pajeszos, hervadtkepű kaftános fiatalember jött a kocsmába. Körülnézett s tekintete találkozott Rebekáéval. A leány olyan pillantást vetett rá, mintha azt akarta volna mondani:

— Ül le és ne törődj semmivel, majd elintézem őket.

A fiatalember az egyik sarokban foglalt helyet. Hervadt arcát két tenyerébe hajtva támaszkodott könyökén, de szeimeit egy pillanatra sem vette le Rebekáról.

Rebeka látszólag zavarba jött s ezt Gombos is észrevette.

— Ki ez a fiatalember? — kérdezte.

— Egy idevaló ismerős. Nem fontos. S tovább adta a szerelést.

Amíg a magyarok jókedvűen mulattak, a fiatalember a sarokban hosszasan tárgyalt a kocsmárosnéval. Amikor a kocsmárosné visszament az asztalhoz és kevés vártatva tudtára adta Gombosnak, hogy a rumnak még majdnem a fele megvan, de a cukor elfogyott s így nem tud több teát készíteni.

— Fene egye meg a nyomorult zsidait — mondja hanyagul Gombos — nem lehet itt valahol cukrot kapni? Hozasson cukrot kocsmárosné, de még edesebb legyen, mint a Rebeka csókja. S hosszasan csókolta a zavarosan viselkedő Rebekát.

Az asszony kissé elgondolkodott:

— De lehet. Ez a fiatalember hoz, de itt Luckban nagyon drága a cukor. Különben is már zárva vannak az üzletek, csak magánúton szerezhethet.

— No, hát csak küldje. Itt van tíz korona, ezért csak kap elegendő cukrot!

— Oh, hogyne! — mondta alázatosan a vén boglyas — és átment a fiatalember asztalához, akivel lassan tanácskozott.

A fiatalember átvette a pénzt. Rebekára szigorú pillantást vetve elindult.

Az asszony utána ment. A kocsmá előtt megálltak.

— Mire véljem mindazt, amit ott benn láttam? — kérdi a fiatalember. — Rebeka, hogy lehet ilyen könnyelmű? Mégsem lehet megengedni, hogy egy menyasszony egy gőj katonakarjaiba vesse magát és engedje, hogy öleljék, csókolják!

— Te csacsi, nagy gyerek — felelé az asszony —, mit törődsz vele! Rebeka csak téged szeret. De látod, hogy jó üzlet s éppen azért hívatlak, hogy jelen légy, nehogy kételyeid támadjanak. Menj csak be a belső szobába s az ajtó üvegjén keresztül nézd a történéásokat. Bíz rá, a dolgot! Úgy el mennek, azt sem mondják: — Jehova veletek! Cukor van bőven, csak azért mondtam, hogy nincs, hogy a te számodra is tudjak

üzletet csinálni. Tudod, hogy az a fontos! A pénz, a pénz! Pénz beszél, kutya ugat!

A fiatalember a belső szobában húzta meg magát. Sápadtan nézte, hogy ölelgeti Gombos Rebekát.

Rebeka jobb kedvet mutatott, hogy a fiatalember nem volt ott. Harisnyáit igazgatta s gömbölyű keblét kíváncsian feszegette. Gombos már szerette volna, ha elfogy a tea, hogy azután együtt tölthesse vele az éjszakát. A mámoros, kalandos éjszakát.

Kint, a messze távolban megszólaltak az ágyúk. Nyögött belé a vén föld s még Luck házai is beleremegtek. Az ablakok rezegtek, mintha nevetni akarták volna — a hiszékeny, ittas magyarokat.

A kocsmárosné a utolsó eszébe teát tette az asztalra s egy pillanatra visszavonult. Rebeka szerelmesen nézett Gombos szemekébe s gondör haját a hadapród arcához dörzsölte.

Gombos kedve a tetőfokra hágott. Látta az asszony, hogy itt már kell tenni valamit. Egy ótvárasképű, boglyas, tipikus zsidó lánykát vitt az asztalhoz. Gombos ránézett a torz gyerekre s csodálkozva kérde Rebekát:

— Hát ez kicsoda?

— A kis húgom, — volt a válasz.

— No ezt is bent hagyhatták volna ám!

A kocsmárosné szorosan magához ölelte a gyermeket s a pisálkozó lámpát maga elé vette. A magyarok megdöbbenésére elkezdte az ótvaras lány fején öldözni a tetűket. Csak úgy ropogott. Néha egy-egy nagyobb példányt az asztalra tett, hagyta egy kis ideig mászni, majd nagy rasanással megölte.

Rebeka elkezdett kotródni s szerelmesen akart Gomboshoz simulni.

A magyarok megdöbbenek s mintha mindnyájukat elfogta volna a kotródási láz, úgy kotródtak. Az egész testük viszketett.

Simonyi felállt s menni készült. A többi ugyancsak. Gombos úgy ült a helyén, mintha kővé meredt volna s messze húzódtat Rebekától.

Simonyi törte meg a csendet:

— Hadapród úr itt marad ugy-e? Mi megyünk!

— Itt marad az Isten! Gyerünk.

Az utcán szótlanul haladtak. Végre elneveti magát Gombos és épiesen megszólal:

— Egy tetű jobban le tudja az embert hűteni, mint ahogy egy zsidó lány fel bírja tüzelni.

Rebeka és pajeszos vőlegénye pedig összeölelkeztek.

— Bravó! Ez sikerült este volt!

XI.

Simonyi és Gombos egyhelyre voltak beszállásolva. Egy lengyel család honyhája volt a hálósobájuk. Gombos egy padkán, Simonyi pedig a tűzhelyen készített magának helyet. Még ez is felséges volt, mert a legénység felszereiben és dűledező pajtáiban feküdt.

Az öreg lengyelnek két lánya volt. Egyik már menyecske, akinek férje az oroszok sorában harcolt. Ha ugyan még élt. A leány szép, csinos arcú szőke fruska volt, talán tizenhét éves.

Nem mertek addig lefeküdni, míg a katonák haza nem érkeztek. Egy rozoga asztalnál virrasztottak, lámpánküli olajmécses mellett. A sárga fény viasszá formálta arcukat s valósággal megijedt a két katona, amikor a konyhába léptek.

(Folytatjuk.)

Kutyaadó. Felháborodással olvastuk sorait. Ahhoz semmiféle hatóságnak nincs joga, hogy az Ön udvarába bemenjen s mert a folyó évi kutyaadót még nem fizette meg, a láncra levő állatot lelőesse. Legfeljebb azt teheti meg, hogy foglaljat és a törvényes keretek közt árvereztet. Nagyon furcsa volna, ha a gazda pénztelenségéért a szegény kutyát lőnék agyon, mintha olyan nagy virtus volna egy láncra levő állatra fegyvert fogni. Várjuk további értesítését, hogy az ügyet, ha úgy kerül, egy kicsit megszűntessük.

Spók György. Az Ön árvaszéki pénze, sajnos, ma már egy fillért sem ér, azaz csak 64 papirkoronát. Azt ajánljuk, ne is tegyen érte egy lépést se. Várjon, talán majd rákerül a sor ezeknek a pénzeknek a valorizálására. Már eddig is sokszor követelték a parlamentben, de még eddig nem történt semmi ebben a kérdésben.

Fűrész Imre. A kerékpárra sötétben akkor is kell lámpát szerelni, ha nem ül rajta, hanem tolja. Ezért ugyan nem nagyon büntetik meg, sőt, ha állításait tanukkal igazolja, talán nem is veszik kihágásnak. Ha mégis megbüntenék, fellebbezze meg az alispáni hivatalhoz s indokolásában térjen ki arra, hogy nem veszélyeztetett senkit, mert az egész úton maga mellett tolta a gépet.

Több érdeklődő. Szudáni fűmagot a Monori magkereskedésben lehet kapni. Kossuth Lajos-u. 13. Angol perjét pedig Bonéff Miklós magkereskedésében, Budapest, Kálvin-tér. A szudáni fűmag azonban már kifogyóban van s ha az idén akarják megrendelni, nagyon siessenek vele.

Új táborítóg. Köszönjük kedves és meleg sorait és jelentkezésüket a Táborban. Természetes, hogy minden becsületes, megbízható és gerinces kisgazda, kisiparos és földmunkás testvérünket szívesen várjuk és szívesen sorozzuk be a táborba, amely ma már annyira megerősödött, hogy szavának súlya és tekintélye van mindenütt. Figyeljék munkánkat szerető megértéssel, de szigorúan. Nem fognak csalódni, kezeskedünk. Meleg kézszorítás.

Előfizető, Dunaegyháza. Az ügyvéd a felszólító levelért is számíthat költséget. Egy 200 P követelésnél ez a költség legfeljebb 3-4 P lehet. Törvényben nincs megállapítva a költségek nagysága; a bíróságtól függ a megállapítás.

Többeknek. Ha azt akarják, hogy levélben gyorsan válaszoljunk, szíveskedjenek válaszbélyeget mellékelni.

Varga Juci. Májsi gondolatai szépek, de nincsenek kidolgozva. A versíráshoz muzsikális lélek kell, mert csak így tudja gondolatait rimbe önteni. Egy nótá ütemeire próbáljon meg szöveget írni.

Gerencsér István, Pötréte. Egyik verse jön. Úgy vesszük észre, hogy szépen fejlődik. Üdvözljük ottani barátainkat. Erősítse a tábor.

Piaci árak

Paprika. Termelői árak: Szegeden: édes nemes paprika kg-ként 1.70—1.80, félédese paprika kg-ként 1.10—1.40, rózsapaprika kg-ként 0.80—1.00, II. r. paprika kg-ként 0.50—0.70, III. r. paprika kg-ként 0.30—0.50, fűzerpaprika kg-ként 2.00—3.00 P. Kálcsán: édes nemespaprika 1.70—1.80, rózsapaprika 0.70—0.95, II. r. paprika 0.25—0.35, III. r. paprika 0.20—0.25, fűzérés csővespaprika 0.55—0.60 P kg-ként.

Lenmagpiac. A hamburgi tőzsdén a következő lenmagárakat jegyezték: Ia Plata olajlenmag április-májusi szállításra mázsánként: IV. 29-én 21.30—21.35, IV. 30-án 21.15—21.20, V. 2-án 21.00—21.10, V. 3-án 21.00—21.05, V. 5-én 21.20 hollandi forint. (1 hollandi forint = 2.30 P-vel.) Bombay olajlenmag május-júniusi szállításra tonnánként IV. 29-én 19.17.6, IV. 30-án 19.15, V. 2-án 19.12.6, V. 3-án 19.12.6, V. 5-én 19.16.3 font sterling tonnánként. (1 font sterling = 27.80 P-vel.)

Zöldség és gyümölcs. Árak kg-ként, pengőben. Zöldség: sárgarépa 0.04—0.14, petrezselyem 0.08—0.16, zeller 0.14—0.26, kalarábé 0.06—0.16, karfiol (külföldi) 1.00—1.50, vöröshagyma 0.06—0.12, fokhagyma 0.80—1.60, cékla 0.10—0.20, fejeskáposzta (külföldi) 0.20—0.26, kelkáposzta 0.30—0.80, vöröskáposzta (külföldi) 0.48—0.60, fejessaláta darabja 0.03—0.12, torma 0.40—1.40, burgonya, rózsa 0.06—0.10, q-ja 3.50, burgonya, közönséges 0.04—0.06, burgonya, kifli 0.14—0.20, q-ja 4.00—10.00, champignon-gomba 2.00—4.00, fekete retek 0.12—0.20, hónapos retek cs.-ja 0.06—0.30, uborka 2.00—2.30, zöldpaprika darabja 0.10—0.50, tök (főző) 4.00—5.00, zöldbab 8.00—12.00, zöldborsó (külföldi) 0.80—1.20, sóska 0.20—0.40, paraj 0.12—0.20, spárga 0.40—1.80 P. Gyümölcs: dió 1.30—1.80, cseresznye (külföldi) 5.00—6.00 P.

Liszt- és őrleménypiac. Lisztárak: duplanullás 40.50—41.00, nullás 40.00—40.50, 2-es 37.00—37.50, 4-es 32.50—33.00, 6-os 23.50—24.00, 8-as 10.25—10.75, rozsliszt, nullás 32.00, rozsliszt, 1-es 21.00 pengő; vidéki kismalmok árai skontó nélkül, készpénzért, promptra: duplanullás 36.50, rozsliszt, nullás 24.50, rozsliszt, 1-es 17.50 pengő mázsánként.

Budapesti abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12.00, borsóhéj 12.00, borsókorpa 12.50, búzakonkoly 9.00, búzakorpa 8.50, búzatakarmányliszt 10.50, konkolydara 11.00 lenmagpogácsa 25.00, napraforgópogácsa 13.50, répaszelet, szárított 9.00, rozskonkoly 9.00, rozskorpa 8.50, rozscsú 8.50, rozstakarmanyliszt, 10.25, szójabab-pogácsaliszt, kicsiben 28.00, nagyban 26.00, tökmagpogácsa 16.00 P.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért, 100 kg-ként, budapesti paritásban, minőség szerint: bab, fehér, 34—35, bab, tarka 20—22, bborheremag 60—65, csillagfürtmag 14—15, kendermag 28—30, lenmag 70—80, köles, fehér 18—20, köles, vörös 10—12, köles, tarka, hántolás céljaira 10—12, mák 126—150, muhar-mag 14—15, napraforgómag, fehér 22—24, pohánkamag 16—18 P.

Burgonya. Árak nagyban, métermázsánként a következők: nyári rózsaburgonya 4.50—5.50, őszi rózsaburgonya 3.25—4.00, Elha-burgonya 2.50—3.00, fehér burgonya 2.25—2.50 P. Az irányzat lanya.

Budapesti takarmányvásár. Árak métermázsánként, pengőben: réti széna, I. r., ó 6.00—7.50, réti széna, II. r., ó 4.80—5.50, réti széna, III. r., csomagolásra 3.50—4.50, muharszéna 7.00—8.50, lucernaszéna, új 5.50, lucerna- és szénakev. 7.00, zabosbúkkönszéna 7.00, takarmányszalma, zab 4.50, rozstakarmaný, zöld 3.00, alomszalma 2.80—4 P.

Budapesti vágómarhavásár. Árjegyzés élőszűlyban: bika, magyar, I. r. 0.88, II. r. 0.82—0.86, tarka, I. r. 1.00—1.08, kivételesen 1.10, II. r. 0.90—0.98, III. r. 0.80—0.88, ökör, magyar, I. r. 1.00—1.06, II. r. 0.70—0.99, III. r. 0.56—0.68, ökör, tarka, I. r. 1.00—1.12, kivételesen 1.20, II. r. 0.76—0.98, III. r. 0.62—0.74, tehén, magyar, I. r. 0.91—0.95, II. r. 0.73—0.90, III. r. 0.60—0.72, tehén, tarka, I. r. 0.90—1.04, kivételesen 1.10, II. r. 0.68—0.88, III. r. 0.54—0.66, bivaly, magyar 0.42—0.68, növendék (éves) 0.72—0.96, kicsontozni való 0.40—0.52 P kg-ként.

Budapesti szűrómarhavásár. A vásár irányzata élénk volt, az árak kilogrammonként 4—8 fillérrel emelkedtek. Jegyzett árak: élő borjúk, belföldi, szopós, I. r. 1.22—1.36, kivételesen 1.44, II. r. 0.95—1.20, élő bárány 1.10, gödölye, lábón, 1 drb 8 P.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Árak: I. rendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.98—1.00, I. rendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.96—0.98, 1½—2 éves üszök 0.96—1.02, 1½—2 éves ti-nók 0.94—1.00, fiatal, friss fejőstehén 1.25—1.40 P kg-ként.

Budapesti sertésvásár. Prima urasági 1.34—1.36, prima szedett 1.30—1.34, közép 1.24—1.28, könnyű, jobb 1.10—1.20, könnyű, silány 1.00—1.10, öreg, urasági 1.18—1.22, öreg, szedett 1.00—1.12, angol sonkamalac 1.30—1.60, kivételesen 1.70, hús 1.62—1.76, szalonna 1.62—1.66, zsír, belföldi fogyasztásra 1.84—1.86, zsír, exportra 1.70, hasított félsertés 1.60—1.72, a beállítani való soványsertés páronként 1.70—1.80 P kg-ként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 0.34—0.40, lefölözött tej literje 0.16—0.18, habtejszín literje 2.80—3.60, tejfel literje 1.60—2.40, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 4.40—5.80, nagyban 4.20—5.00, szedett vaj kg-ja kicsinyben 4.40—5.80, nagyban 4.20—5.00, szedett vaj kg-ja kicsinyben 3.80—4.40, tehéntúró kg-ja kicsinyben 1.00—1.20, juhtúró kg-ja kicsinyben 3.00—3.60, groi sajt kg-ja kicsinyben 3.80—4.00, trappista sajt kg-ja kicsinyben 2.40—4.00, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 5.00—6.00 P.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke darabja 2.50—4.00, tyúk darabja 3.00—5.00, kappan darabja 5.00—7.00. Leölt baromfi: hizott ruca kg-ja 2.40—3.20, csirke kg-ja 3.00—4.00, tyúk kg-ja 2.30—3.00, hizott pulyka kg-ja 2.20—2.80, libamáj kg-ja 4.00—10.00, lúdszír kg-ja 2.80—5.00, tojás darabja 0.07—0.10 P.

Gyapjú. Árak a következők: közép-minőségű fésűs gyapjú 1.30—1.40, prima minőségű fésűs gyapjú 1.40—1.60, finom minőségű, szövet 1.50—1.70 pengő kg-ként. Gyengébb és homokos tételek iránt nincs érdeklődés, úgy hogy ebben a minőségű gyapjúban alig van üzlet. A közbirtokossági tételekért 1.20—1.30 pengő jegyezhető.

Borárak: Tápógyörgyén eladatott 300 hl 12.8 fokos 45 fillérért.

Dömsödön eladatott 50 hl 11 fokos különböző tételekben, 32—36 fillérért. Egy kisebb tétel 12 fokos 44 fillérért.

Szegedfelfőtanyán élénk kínálat és közepes kereslet mellett eladatott 300 hl 31 fillérért, 40 hl 41—45 fillérért és egy kis tétel 14 fokos édeses velteliné 50 fillérért literenként.

Zalatárnokon eladatott élénk kínálat mellett 20 hl 11—12 fokos 25—30 fillérért.

Pacsán a 13 fokos Nóvát kifőzésre veszik 16—18 fillérért hektoliterenként. Sok bor maradt az 1927-től kezdve, amelyekből azonban eladás alig történik. Szekszárdon közepes kínálat mellett eladatott 200 hl 11 fokos 24 fillérért és 200 hl 11—12 fokos 24—26 fillérért. Gyenge óborok kifőzésre 1.4—1.6 fillérért kelnek el.

Balatonfüreden ausztriai számlára eladatott 300 hl 13.5—14 fokos 68—75 filléres árban. A kereslet gyenge, készletek még vannak.

Badacsonyban változás nem történt.

Gabonaárak.		
Búza, tiszavidéki, 77 kg-os	21.20—21.50	
" " " " " "	21.55—21.75	
" " " " " "	21.80—22.10	
" " " " " "	22.00—22.30	
Búza, felsőtiszai, 47	20.70—21.30	
" " " " " "	21.05—21.45	
" " " " " "	21.25—21.85	
" " " " " "	21.45—21.90	
Búza, egyéb, 77	20.55—20.70	
" " " " " "	20.80—20.95	
" " " " " "	21.00—21.15	
" " " " " "	21.15—21.30	
Rózsa	10.45—10.60	
Tengeri	11.25—11.35	
Zab, elsőrendű	13.00—13.40	
" " " " " " " " " " " "	12.20—12.50	
Sórárpa, elsőrendű	17.00—19.00	
" " " " " " " " " " " "	16.00—17.25	

Országos vásárok

Vasárnap, 18: Abádszalók, Kun-szentmárton, Szegvár, Szolnok.

Hétfő, 19: Gyöngyös, Jászberény, Kaposmérő, Katymár, Kisvárd, Kömlő, Lajosmizse, Lepsény, Miskolc, Ózd, Óriszentpéter, Salgótarján, Szalkszentmárton, Szőny, Tataháza (havi), Vác, Zalaszentiván.

Kedd, 20: Borsodnádasd, Drávafok, Kisbárapáti, Salgótarján, Somogyvár, Szombathely.

Szerda, 21: Csapod, Mucsi, Okány, Somogyzsb, Zalaszentlászó.

Csütörtök, 22: Dédés, Igal, Tabajd, Tét.

Péntek, 23: Vásárosbéc, Veszprém (havi).

Szombat, 24: Cibakháza, Kiskunfélegyháza, Ujpest.

KIADÓHIVATAL ÜZENETEI

Nagyszigeti G., Olvasókö, Hódmezővásárhely. Előfizetését júl. 31-ig rendezték. Tévedések elkerülése végett kérjük mindig egy címen beküldeni az előfizetést.

Mátyus K., Nemesbikk. Lejárt április 15-én.

Ifj. Nagy S., Esztár. Lejárt 1928 október 31.

Németh L., Szil. Rendezve október 31-ig.

Radvánszky M., Solt. A hiányzó lapot megküldjük. Mi elküldjük a lapot rendesen, reklamálja a postán.

Kuhfai F., Falubattyán. A beküldött összeggel előfizetését júl. 31-ig rendezték.

Kiss M., Gyöngyös. A beküldött összes nevekre küldtünk mutatvány-számot.

Szebenyi Gy., Makkoshotyka. Lejárt 1929 dec. 31-én.

Gazdakör, Mogyoród. Az előjáróság címére a lapot beszüntették, rendezve dec. 31-ig.

Szajli T., Felsőszentiván. Előfizetését április 30-ig rendezték.

Bozó M., Sátoraljaújhely. Lejárt 1929 márc. 31-én.

Stefán J., Tokod. Lejárt február 28-án.

Weisz J., Szentlászó. Előfizetése dec. 31-ig van rendezve. Lapunk 1925 aug. 1-től jár Önnek.

Doba J., Mbánhegyes. Előfizetését márc. 1-ig rendezték.

Ternay M., Tiszafüred. Előfizetése jan. 15-én járt le.

Magyar J., Szentgáloskér. Rendezve 1929. jún. 30-ig.

Horváth G., Kiskunlacháza. Előfizetése április 29-én beérkezett, rendezve van 1929 december 31-ig.

Mózes S., Öcsény. Előfizetése 1929 aug. 31-én lejárt.

Főszerkesztő: Dr. Farkas Endre.
Közigazdasági szerkesztő és felelős kiadó:
Dr. Sényi Pál.
Főmunkatárs: vitéz Pölöskei János.

Sajgó Mária

Adony, Fejér m.

fajbaromfitenyésze

Rhode-Island Red (vörös izlandi) tenyésztőjárak darabonként 60 fill.

Gyümölcsfái

Örökzöldet és fenyőféléket

Diszfái és cserjéi

Csonkamagyarországon legolcsóbban a

SZABADBATTYÁNI FAISKOLA

(Fejér vármegye) szállít.

Több százezer számocató!
Utmenti fák!

Százezer bokorrózsa!

Kérjen árjegyzéket
e lapra való hivatkozással.